

Kommun och
politik

Budget 2025

med inriktningar, mål och
ekonomisk planering för 2026–2027

Kalmar kommun

Innehållsförteckning

Majoritetens inriktning för budgetåret	3
Styrmodell för Kalmar kommun	6
Vision 2035	8
Mål	9
Ekonomiskt utgångsläge	12
Kalmar kommuns egna budgetförutsättningar	14
Befolkning	14
Skattesats	14
Verksamhetens nettokostnader	14
Investeringar 2025–2027	15
Finansiell analys	17
Resultat	17
Resultatandel	17
Självfinansieringsgrad	18
Soliditet	19
Nettokostnadsavvikelse	20
Resultaträkning	21
Balanskravsutredning	21
Balansräkning	21
Kassaflödesanalys	22
De kommunala koncernföretagen	27
Koncernstruktur	27
Övergripande verksamhetsmål till Kalmar Kommunbolag och de majoritetsägda dotterbolagen	27
Kalmar Kommunbolag AB	27
HB Telemarken	28
Kalmarhem AB	28
Kalmar Vatten AB	28
Kalmar Hamn AB	28
Destination Kalmar AB	29
Växtplats i Kalmar AB (VIKAB)	29
Kalmar Science Park AB	29
Kalmar Öland Airport AB	30
Kalmar Energi Holding AB	30
Nyckeltal för de kommunala koncernföretagen	30
Nämnderna	31
Kommunstyrelsen	32
Kommunens revisorer	35
Samhällsbyggnadsnämnden	35
Servicenämnden	36
Kultur- och fritidsnämnden	38
Utbildningsnämnden	39
Omsorgsnämnden	40
Socialnämnden	42
Bilagor	44
Bilaga 1, Investeringar med objekt per kategori 2025–2027	44
Bilaga 2, Kommunalekonomiskt regelverk	48
Bilaga 3, Kalmar kommuns principer för ekonomistyrning	51

Majoritetens inriktning för budgetåret

Kalmar ska vara en av landets bästa kommuner!

Vi gläds åt att det går bra för Kalmar. Trots dystra tider med krig i vår omvärld, lågkonjunktur och en regering som prioriterar sänkta skatter framför välfärden så kan vi presentera en budget med följande inriktning:

Kalmar ska vara en av landets bästa kommuner.

- ❖ 57 miljoner kronor i resultat vilket motsvarar 1 procent i överskott. I dessa tider är det en rimlig nivå på överskott. Det innebär att Kalmar kommun självfinansierar en högre andel av investeringarna än under 2024.
- ❖ 61 miljoner kronor i tillskott till välfärden 2025 genom bibehållen resursfördelning och riktade tillskott.
- ❖ Minskat antal mål och tydligare styrning genom uppdrag till varje nämnd.
- ❖ 2 005 miljoner kronor i investeringar de kommande tre åren.

Vi är stolta över förtroendet att få leda Kalmar kommun. Vårt fokus är Kalmar och hela kommunens utveckling. I den budget som nu presenteras fortsätter vi satsa på välfärd, hållbarhet och tillväxt. Kalmar är en av få kommuner som inte gjort stora nedskärningar i välfärdens kärna. Det är möjligt för att vi samlat i ladorna under godare tider.

Parallellt med välfärden är det fokus på tillväxt och ökad sysselsättning. En ny färdplan för Tillväxt är nu lanserad. Tillväxtinitiativet med målet att nå 1000 nya jobb på fem år är sjösatt. Stora privata och offentliga investeringar genomförs eller är på väg att byggstarta. Genom satsningar på tillväxt och nya jobb ökar intäkterna till välfärden. Genom fler jobb motverkas utanförskap och kriminalitet. Allt hänger ihop.

Vi sjösätter ett tydligt mål för hela kommunkoncernens verksamhet. Kalmar ska vara en av landets bästa kommuner inom alla områden, från äldreomsorg till skola och klimatarbete. Det är huvudfokus i budgeten.

Vi presenterar här ett axplock av satsningar och uppdrag:

- ❖ Omsorgsnämnden tillförs 30 miljoner kronor 2025 för att säkerställa fortsatt hög kvalitet. Tidöpartiernas slopande av de prestationsbaserade statsbidragen till äldreomsorg får stora effekter, särskilt 2026. För att inte Tidöpartiernas politik ska leda till nedskärningar och kraftigt försämrad kvalitet i äldreomsorgen reserveras 7 miljoner kronor i den kommunala budgeten samt ytterligare 30 miljoner kronor 2026 och framåt. Omsorgsnämnden får i uppdrag att planera för ett nytt vård- och omsorgsboende i den södra kommundelen. Nämnden får också i uppdrag att

säkerställa en kostnadsfri fixartjänst som exempelvis kan hjälpa till med att hänga upp gardiner.

- ❖ Socialnämnden tillförs 31 miljoner kronor 2025 för att täcka ökade kostnader för placeringar och för utbyggnaden av LSS. En miljon kronor tillförs Mötesplatserna.
- ❖ Vi stärker IT-säkerheten ytterligare genom att tillföra 8 miljoner kronor.
- ❖ Utbildningsnämnden tillförs 7 miljoner kronor extra under 2025 och 2026. Tillsammans med en egen insats på 3 miljoner kronor så läggs därmed 10 miljoner kronor på trygghetsskapande insatser på högstadieskolorna runtom i vår kommun.
- ❖ Vatten- och miljönämnden tillförs 0,5 miljoner kronor för informationsinsatser med syfte att öka andelen resor som sker med cykel eller kollektivtrafik. Tillsammans med berörda nämnder ska naturreservat bildas på Stensö och på Revsudden.
- ❖ Servicenämnden tillförs 3 miljoner kronor för att säkerställa hög kvalitet på mat i skolan och äldreomsorgen. En riktad satsning på 1,6 miljoner kronor görs för att permanenta och bygga ut skolfrukost på samtliga högstadieskolor. En satsning som lett till mer studiero i skolan. Servicenämnden får också i uppdrag att genomföra en upphandling med syfte att omlokalisera kommunala funktioner motsvarande lägst 80 medarbetare till Norrliden.
- ❖ Kultur- och fritidsnämnden tillförs ett riktat och långsiktigt stöd på 2 miljoner kronor med syfte att öka stödet till damidrott som idag har sämre förutsättningar än herridrott. Nämnden tillförs 1,7 miljoner kronor under 2025 och 2026 för värdskapet i nya kulturcentrum som invigs hösten 2025. I budgeten finns också ett uppdrag om ny konstgräsplan i Rinkabyholm och en utbyggd fotbollsplan i Rockneby. Därtill finns uppdrag om en ny aktivitetsanläggning inklusive sporthall med läktare i Norrliden. Folkets park ska byggstartas under 2025. Omklädningsrum på Gasten ska byggas. En miljon kronor avsätts för föreningar som understödjer insatser på Mötesplatserna i Berga, Norrliden och Oxhagen. Kalmars nya bad- och friskvårdsanläggning Vattnets hus invigs under 2025.
- ❖ Samhällsbyggnadsnämnden får bland annat i uppdrag att genomföra investeringar i infrastruktur med syfte att underlätta cyklande och kollektivtrafik.
- ❖ Kalmar är den enda kommunen som har en renodlad landsbygdsnämnd. Nämndens uppdrag och fokus är att hela kommunen ska utvecklas och ha tillgång till god service. Nämnden tillförs 0,5 miljoner kronor för friluftstätgärder.
- ❖ I budgeten finns medel för ett nytt treårigt IOP-avtal med Kvinnojouren.

- ❖ I investeringsbudgeten avsätts också medel för att projektera och bygga en Kulturpark intill Krusenstiernska gården. Ambitionen är att den ska stå klar 2026.
- ❖ Kultur- och fritidsnämnden och servicenämnden får ett gemensamt uppdrag att fylla före detta Tullbroskolan med verksamhet för bland annat förenings- och kulturliv.
- ❖ Destination Kalmar får i uppdrag att tillsammans med näringen på Kvarnholmen återetablera Musik på Larmtorget på sommaren.

Inget i den här budgeten vore möjligt att genomföra utan koncernens fantastiska medarbetare som vi härmed vill rikta ett stort tack till.

Vi är stolta över att vi i den här budgeten fortsätter bygga ett starkare Kalmar präglad av hög livskvalitet, välfärd och tillväxt. Ett Kalmar för alla!

Johan Persson (S)
Kommunstyrelsens ordförande

Dzenita Abaza (S)
Kommunalråd

Liselotte Ross (V)
Kommunalråd

Erik Ciardi (C)
Kommunalråd

Styrmodell för Kalmar kommun

I Verksamhetsplan med budget 2024 gavs följande uppdrag till kommundirektören:

Utifrån Kalmar kommunkoncerns styrmodell se över hur de av kommunfullmäktige beslutade strategier, handlingsplaner och andra styrande dokument, både nuvarande och kommande, ska samverka med budget och verksamhetsplan för att åstadkomma en mer sammanhållen och effektiv styrning. Ambitionen är att minska antalet strategier och dokument till förmån för budget och verksamhetsplan.

Styrande majoritet har utifrån redovisat uppdrag beslutat att tydliggöra och visualisera styrningen i Kalmar kommun genom att ta fram ett nytt dokument, "Styrmodell för Kalmar kommun".

Dokumentet beskriver Kalmar kommuns styrmodell och riktar sig i första hand till förtroendevalda, till chefer och till dem som stödjer politiker och chefer i arbetet med ledning och styrning. Styrmodellen gäller för hela kommunkoncernen och ger en övergripande helhetsbild av hur verksamheten i kommunkoncernen leds och styrs, hur arbetet planeras och följs upp och vilka krav som ställs på nämnder och bolag.

Uppdraget har också inneburit en förändring i styrning från och med budgetåret 2025. Förändringen innebär att den inledande verksamhetsplanen i budget på fullmäktige-nivå, som innehåller fokusområden och politisk inriktning, tas bort. Dessa återfinns i stället i ett eget övergripande politiskt program som gäller för mandatperioden. Att verksamhetsplanen försvinner från årlig budget på fullmäktige-nivå innebär i sin tur att styrande dokument som avser hela kommunkoncernen tar (tillbaka) en mer given och naturlig plats i kommunens styrmodell.

Visionen, det politiska programmet, kommunfullmäktiges årliga budget och de styrande dokumenten blir de förutsättningar som nämnder och bolag årligen ska förhålla sig till (när de i sin tur skapar egna verksamhetsplaner, internbudgetar och affärsplaner). Det politiska programmet är en politisk riktning som omsätts i övriga styrdokument.

Styrande majoritet har utifrån samma uppdrag beslutat att ta fram ytterligare ett nytt dokument, "Riktlinjer avseende styrande dokument för kommunkoncern". Dessa riktlinjer:

- definierar styrande dokument för Kalmar kommunkoncern, vilka typer som finns, hur de ska förhålla sig till varandra och på vilken nivå de ska beslutas,
- avgränsar vad som är styrande dokument för Kalmar kommunkoncern,
- kategoriserar dokumenten i aktiverande, normerande och organiserande styrning,
- anger hur uppföljning ska ske.

Genom att de nya dokumenten "Styrmodell för Kalmar kommun" och "Riktlinjer avseende styrande dokument för Kalmar kommunkoncern" blir tillgängliga, lästa, förstådda och accepterade är avsikten att följande kan åstadkommas:

- Aktiverande styrande dokument tar en naturlig plats i Kalmar kommuns

styrmodell och får därmed en bättre genomslagskraft och en naturlig uppföljning då de kommer ingå i budgetprocessens och verksamhetsplanernas årshjul.

- Koncernövergripande policys och riktlinjer, dokument som i riktlinjerna kategoriseras som "Normerande", tar en naturlig plats i befintlig uppföljning i vårt systematiska kvalitetsarbete.
- Flera av nuvarande styrande dokument blir på sikt tydligare i sitt innehåll och vem de är till för.
- En del av nuvarande styrande dokument kan på sikt och på ett strukturerat sätt rensas bort.

I Verksamhetsplan med budget 2024 uttalade majoriteten följande inriktning:

Det ska tas fram en ny vision för Kalmar kommunkoncern som ska beslutas i kommunfullmäktige.

En sådan vision har arbetats fram under hösten 2024 och kommer behandlas och beslutas i ett eget ärende av kommunfullmäktige. Den version av ny vision som skrivs fram finns även med i årets budget.

I sammanfattning, fyra nya dokument som på olika sätt förhåller sig till den delvis nya strukturen på denna kommunfullmäktiges budget 2025:

- Vision 2035
- Program för mandatperioden
- Styrmodell för Kalmar kommun
- Riktlinjer avseende styrande dokument för Kalmar kommunkoncern

Dessa fyra dokument skrivs fram under hösten 2024.

Styrmodell Kalmar kommun

Vision 2035

- Tillsammans fortsätter vi göra ett Kalmar för alla ännu bättre

---

År 2035 är Kalmar den trygga, hoppfulla och moderna kommunen med hög livskvalitet för alla.

Kalmar är en attraktiv kommun och navet i ett sydöstra Sverige som präglas av framtidstro. Kalmar är en av Sveriges bästa kommuner att växa upp, bo och åldras i. Barnens utveckling och de äldres omsorg står ständigt i fokus. Föreningen av den mindre stadens charm och den större stadens möjligheter, och med ett klappande hjärta för landsbygden, skapar livsmöjligheter i hela kommunen som präglas av tillgänglighet, integration, jämställdhet, innovationer och hållbar tillväxt.

Kalmar är en kommun med en rik och unik historia, en attraktiv dynamik och som har blick för omvärlden. Här erbjuds alla människor goda möjligheter att uppnå livsmål och förverkliga drömmar. Här möts människor med olika bakgrund som lever bredvid varandra i en av Sveriges tryggaste städer. Här finns engagerade samhällsmedborgare som lever hållbart. Här finns goda boendemiljöer med plats för det gröna och mötesplatser mellan husen.

Med Linnéuniversitetet som motor utvecklas vi i samarbete med universitetsstäder runt södra Östersjön. I medborgarnas tjänst finns en kommunal verksamhet av hög kvalitet. Med en aktiv politik på många områden gör vi det möjligt för ett rent Kalmarsund att leva. Vattnet vi dricker är rent, luften vi andas är frisk och maten vi äter är ofta närproducerad. Beroendet av fossila bränslen är brutet.

Genom satsningar på Kalmars unika historia och kulturmiljöer, vår vackra landsbygd, friluftsområden, kultur samt idrotts- och kulturevenemang är vi ett av landets mest attraktiva besöksmål. Ett rikt föreningsliv med många aktiva människor är en av Kalmars största tillgångar. En utbyggd kollektivtrafik, hållbara pendlingsmöjligheter och en infrastruktur för hög digital överföringshastighet gör det möjligt att bo och arbeta i en större region än för några år sedan. Kalmars företagsklimat är ett av de bästa i landet.

Tillsammans har vi nått långt. Tillsammans fortsätter vi göra ett Kalmar för alla ännu bättre.

Mål

I det politiska programmet för återstoden av mandatperioden lyfter majoriteten fram sin gemensamma inriktning för hela Kalmar. Programmet presenteras inom ramen för fem fokusområden:

- Ordning och reda i ekonomin
- Ett grönare Kalmar
- Ett växande attraktivt Kalmar
- Hög kvalitet i välfärden
- Ett föredöme som arbetsgivare

Utvärdering av mål för god ekonomisk hushållning

Med sikte på visionen och med utgångspunkt i de fem fokusområdena fastställer kommunfullmäktige finansiella mål och övergripande verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning. Nämnder och bolag ansvarar för att styra verksamheterna ändamålsenligt och kostnadseffektivt enligt politisk inriktning. Målen i nämndernas och bolagens verksamhetsplanering ska kopplas till de övergripande verksamhetsmålen och vara mätbara för det aktuella året. Primärt ska officiell statistik från exempelvis SCB, Kolada med flera användas och endast i undantagsfall egna mätetal. På så sätt ökar möjligheterna att jämföra egen statistik, men också andras, över tid. I de fall som mål inte är exakt mätbara görs en samlad bedömning ur ett professionellt perspektiv.

Utvärdering på central nivå (kommunfullmäktige-nivå) av de finansiella målen och de övergripande verksamhetsmålen sker vid årets slut i samband med årsredovisningen. I delårsrapporteringen görs en statusrapportering om läget och hur prognosen ser ut för det aktuella året. I det finansiella perspektivet fordras att samtliga av de finansiella målen ska vara uppfyllda. I verksamhetsperspektivet ingår nämndernas och bolagens mål i en samlad bedömning för att utvärdera måluppfyllelsen. För att god ekonomisk hushållning ska anses uppnådd behöver både det finansiella perspektivet och verksamhetsperspektivet vara uppfyllda.

I och med att en delvis ny målmodell införs för år 2025 ges nämnderna och bolagen till mars 2025 för att hinna arbeta fram på vilket sätt som de kommer att arbeta för att nå målen och på vilket sätt som mätning kan göras.

Agenda 2030 och globala mål

Kommunfullmäktiges mål är nära sammanlänkade med Agenda 2030 och FN:s 17 globala mål för hållbar utveckling. Agenda 2030 ställer krav på samhällsomställningar, där hållbarhet är en central utgångspunkt. På lokal nivå bär kommunerna ett stort ansvar för att genomföra de globala målen, då flera av dem rör kommunernas grundläggande uppdrag i Sverige, både direkt och indirekt. Genom att kommunfullmäktige i sina finansiella mål och övergripande verksamhetsmål anger strategiska riktlinjer som kommunen ska arbeta efter, bidrar dessa lokala mål till att

uppfylla de globala målen. Kopplingar mellan kommunfullmäktiges mål och agendamålen har identifierats för att tydliggöra hur de lokala målen stödjer de globala målen. Dessa mål och kopplingar gäller för hela kommunkoncernen.

Två finansiella mål

De två övergripande finansiella målen är:

Ordning och reda i ekonomin

✓ Kalmar kommun ska ha en långsiktigt hållbar resultatnivå.

Resultat efter balanskravsjusteringar som andel av samlade intäkter från skatt, utjämning och generella statsbidrag, rullande femårs genomsnitt, mål 2%.

✓ Kalmar kommun ska ha en långsiktigt hållbar självfinansiering av investeringar.

Självfinansiering av investeringar (exklusive finansiell leasing), rullande femårs genomsnitt, mål 50%.

Sju övergripande verksamhetsmål

I de sju övergripande verksamhetsmålen är ansatsen hög med ambition att vara i nationell framkant inom samtliga målområden.

Ett grönare Kalmar

✓ Kalmar ska vara en av landets bästa kommuner inom ekologisk hållbarhet, klimatomställning och klimatanpassning.

Fler ska välja att resa kollektivt eller cykla, inte minst de korta resorna med bil ska ersättas för att öka framkomligheten för de som verkligen behöver bilen. Övergödningen i Kalmar ska minska och den biologiska mångfalden ska öka för att därigenom bidra till ökad livskvalitet för invånare och besökare. Genom mer cirkulära materialflöden bidra till att skapa hållbara byggnader och installationer på lång sikt och därigenom minska klimatpåverkan, avfallsmängder och uttag av naturresurser.

Ett växande attraktivt Kalmar

✓ Kalmar ska vara en av landets attraktivaste kommuner att bo, leva, besöka, studera, arbeta och bedriva näring i.

Invånare och besökare ska ha en hög känsla av livskvalitet och uppleva Kalmar kommun som en bra plats att leva på. Kalmar ska vara en attraktiv kommun att bo, leva och verka i oavsett om du studerar, arbetar eller driver ett företag. Företag ska ha möjlighet att växa och attrahera talanger till Kalmars näringsliv, arbetstillfällen ska skapas och bibehållas och studenter ska välja att bo kvar i Kalmar efter sin utbildning.

Hög kvalitet i välfärden

✓ Kalmar ska vara en av landets bästa skolkommuner.

Alla Kalmars barn och unga ska ha rätt till en bra skolgång, oavsett bakgrund, postnummer, socioekonomiska eller andra individuella förutsättningar. Det viktiga samarbete som finns mellan skolan och socialförvaltningen är viktigt för att stärka Kalmars barn och ungas utveckling.

✓ Kalmar ska vara en av landets bästa äldreomsorgskommuner.

Äldreomsorgens brukare ska ha en hög känsla av nöjdhet och personalkontinuiteten i hemtjänsten ska vara god. Boendeplatser ska vara moderna och möta dagens och framtidens behov – i hela kommunen.

✓ Kalmar ska vara en av landets bästa kommuner inom stöd från socialtjänst.

Socialtjänstens brukare ska ha en hög känsla av nöjdhet. En väl fungerande socialtjänst med rätt förutsättningar är avgörande i det förebyggande arbetet med att stärka barn, unga och människor med behov av stöd.

✓ Kalmar ska vara en av landets bästa kommuner inom social hållbarhet.

Kalmar ska vara en trygg kommun som präglas av jämlikhet, jämställdhet, tillgänglighet och inkludering för alla och invånare och besökare ska ha en hög känsla av detta. Alla invånare ska erbjudas goda möjligheter att uppnå livsmål, förverkliga drömmar och vara delaktiga i kommunen.

Ett föredöme som arbetsgivare

✓ Kalmar ska vara en av landets bästa kommunala arbetsgivare.

Kalmar kommunkoncern ska vara ett föredöme som arbetsgivare, arbeta med tillit till varandra och alltid med fokus på att bli ännu bättre. Våra arbetsplatser ska ha ett inkluderande, öppet och jämställt arbetsklimat där varje medarbetare bemöts på ett respektfullt sätt. Kalmar kommunkoncern ska ha en framtidssäkrad kompetensförsörjning, bland annat genom nytänkande och att hitta olika lösningar.

Ekonomiskt utgångsläge

Samhällsekonomin och kommunsektorns ekonomi

Kommunens ekonomi och verksamhet påverkas ständigt av förändringar i omvärlden. Det internationella politiska och ekonomiska läget, näringslivets och arbetsmarknadens utveckling, statlig styrning samt utvecklingen i närområdet är viktiga omvärldsfaktorer som påverkar kommunens förutsättningar att verka. I detta avsnitt beskrivs kort några av dessa förutsättningar. De grundas bland annat i Sveriges Kommuner och Regioners (SKR:s) senaste bedömningar.

Ett fullskaligt krig i Europa och konflikter i Mellanöstern präglar omvärldsläget. Ett brett spektrum av hot och risker ställer högre krav på Sveriges militära och civila beredskap. Den inflationschock som drabbade ekonomin då bland annat energi- och livsmedelspriser steg kraftigt har successivt klingat av. Riksbanken höjde styrräntan stegvis i syfte att bekämpa inflationen och har nu följdriktigt påbörjat en serie sänkningar av styrräntan.

För kommunsektorn väntas en stark återhämtning av resultatet 2025 jämfört med 2024. Den dominerande orsaken är att de höga pensionskostnaderna under 2023 och 2024 återgår till en mer normal nivå till följd av inflationens nedgång. Fortsatt ska dock höga priser på bland annat livsmedel och ett relativt högt ränteläge hanteras. En återhämtning i den svenska ekonomin väntas ta fart i början av 2025 när hushållens köpkraft som urholkats de senaste åren gradvis börjar stiga igen. BNP-tillväxten bedöms på något längre sikt börja öka igen och kunna bidra till fler arbetade timmar i samhället vilket är gynnsamt för skatteunderlaget.

Enligt de senaste befolkningsprognoserna för riket fortsätter inbromsningen av befolkningsutvecklingen, vilket beror både på låg nettoinvandring och lågt barnafödande. De verksamheter som främst påverkas av detta är förskola och skola. Samtidigt kvarstår även de kända utmaningarna för sektorn att hantera i form av:

- Demografiskt tryck. Befolkningsandelen över 80 år ökar kraftigt de kommande åren, betydligt mer än andelen i yrkesverksam ålder. Det innebär att kostnaderna i främst äldreomsorgen ökar i snabb takt.
- Stort investeringsbehov. Äldre verksamhetslokaler och infrastruktur har delvis tjänat ut och behöver renoveras eller ersättas. Ofta finansieras investeringarna till stor del genom ökade låneskulder då resultaten är för låga för att uppnå full självfinansiering.
- Personal- och kompetensförsörjning. Stora pensionsavgångar och ökad efterfrågan på välfärdstjänster gör att kommunerna behöver rekrytera många nya medarbetare de kommande åren samtidigt som utbudet på arbetsmarknaden inte ökar i samma takt som behoven.

Skatteunderlaget

I tabellen nedan visas utvecklingen av skatteunderlaget från SKR:s senaste prognos från oktober 2024 (cirkulär 24:43). Den enskilt viktigaste faktorn som driver skatteunderlagets förändring är antalet arbetade timmar i samhället som utgör kommunernas skattebas.

Skatteunderlagsutveckling, underliggande (SKR 24:43)	2024	2025	2026	2027
Genomsnitt 10 år bakåt	4,5%	4,5%	4,5%	4,5%
Årlig förändring	4,0%	4,6%	4,8%	4,3%
Differens	-0,5%	0,1%	0,3%	-0,2%

Prisindex för kommunal verksamhet

SKR tar fram ett prisindex för kommunal verksamhet (PKV) som harmonierar med övriga beräkningar som SKR gör, exempelvis skatteunderlagsprognoserna. Indexet återspeglar förändringen av kostnadsläge vid en oförändrad verksamhetsvolym och kan ligga till grund för en intern kompensationsmodell för generella kostnadsökningar i budgetarbetet.

Prisindex för kommunal verksamhet, PKV (SKR 24:43) exklusive PO-effekt (pensionskostnaderna)	2024	2025	2026	2027
Arbetskraftskostnader	3,4%	3,5%	3,5%	3,4%
Övrig förbrukning	2,4%	2,4%	2,5%	2,6%
Sammanvägd prisförändring	3,1%	3,2%	3,2%	3,1%

Kalmar kommuns egna budgetförutsättningar

Befolkning

Befolkningsprognosen ligger till grund för betydande delar av såväl beräknade intäkter som kostnader. Intäkterna genom skatter, utjämning och generella statsbidrag. Kostnaderna genom de resursfördelningssystem som fungerar som en av utgångspunkterna för resurstilldelningen till nämnderna. Det är viktigt att beräkningarna utgår från en och samma befolkningsprognos för att det samlade resultatet ska bli rättvisande.

I beräkningen har antagits att kommunens befolkning kommer att öka med i genomsnitt 433 invånare årligen 2025–2027 i enlighet med kommunens egen befolkningsprognos framtagen våren 2024. Prognoserna för den genomsnittliga årliga befolkningsökningen har de senaste åren skrivits ned från cirka 700 invånare, senare till cirka 500 invånare och nu till drygt 400 invånare. Det är viktigt att följa befolkningsutvecklingen och ha en handlingsberedskap för att kunna göra anpassningar av kommande budget och planering utifrån förändrade demografiska förutsättningar.

Skattesats

2024 uppgår Kalmar kommuns skattesats till 21:81 kronor per 100 kronor. Skattesatsen, exklusive skatteväxlingar med landstinget/regionen, har varit oförändrad sedan 2009. Den genomsnittliga ovägda skattesatsen i Kalmar län uppgår 2024 till 22:00 och i riket som helhet till 21:69. Genomsnittet för jämförelsekommunerna Karlskrona, Kristianstad, Växjö, Halmstad, Skövde och Varberg uppgår till 21:04. Rikets vägda skattesats 2024, det vill säga viktat med befolkningen i respektive kommun, uppgår till 20:70.

Budget 2025 och ekonomisk planering 2026–2027 baseras på en oförändrad kommunalskatt för Kalmar kommun, det vill säga fortsatt en utdebitering på 21:81.

Verksamhetens nettokostnader

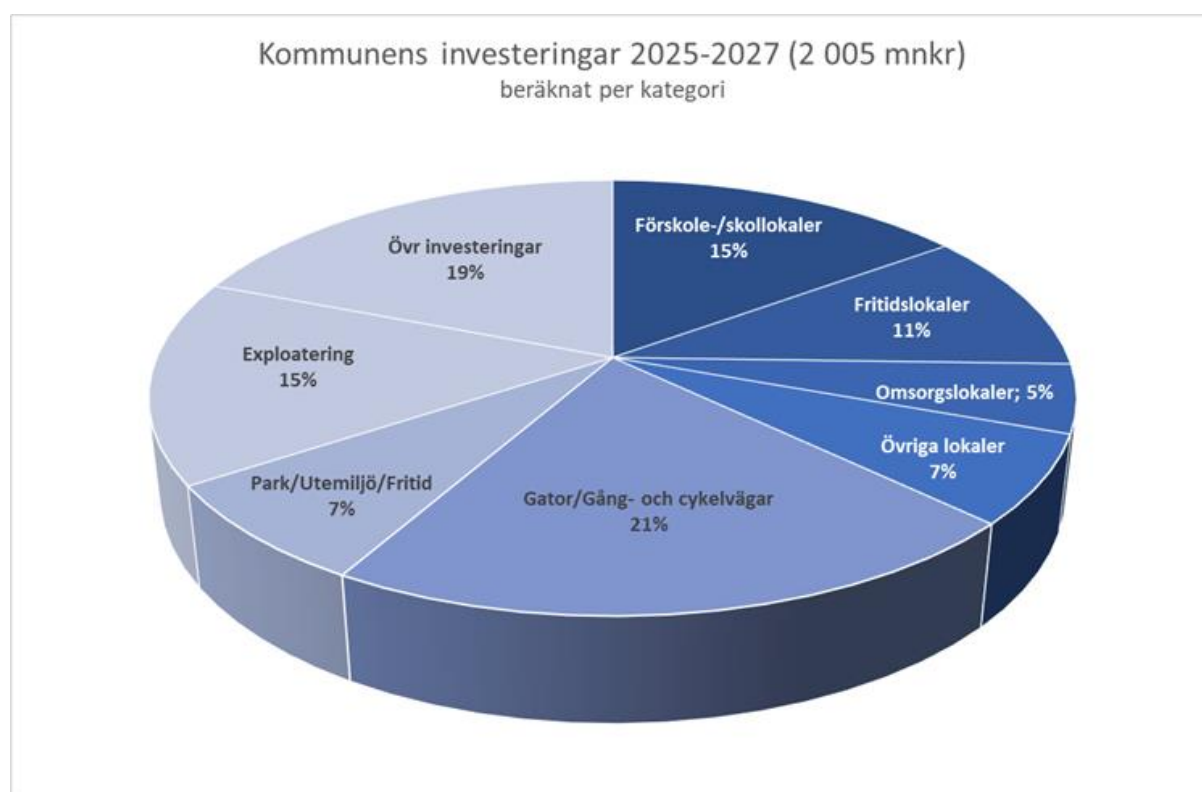
Som utgångspunkt till budget 2025 ligger 2024 års budget. Nämndernas anslag respektive år 2025–2027 är angivna i 2024 års lönenivå. Under finansförvaltningen har kostnadsökningar beräknats för 2025–2027 års lönerrevisioner. I samband med respektive års lönerrevision kompenseras nämnderna för den genomsnittliga utvecklingen av lönesumman för tillsvidareanställda med hänsyn tagen till respektive nämnds genomsnittliga sysselsättningsgrad. Vidare justeras nämndernas ramar för förändringen av PO-pålägget, det instrument i internredovisningen som fördelar ut centrala kostnader i form av sociala avgifter och pensionskostnader till verksamheterna.

I denna budget görs, i likhet med tidigare år, ingen generell uppräknings av nämndernas budgetramar på grund av inflation. Nämnderna ska dock beakta prisutvecklingen i sina internbudgetar.

Omfördelning av resurser mellan nämnderna kan ske över tid, främst beroende på volym-förändringar och omorganisationer med förändrad ansvarsfördelning mellan nämnderna.

Investeringar 2025–2027

Sammantaget för de tre åren 2025–2027 uppgår kommunens investeringar till 2 005 miljoner kronor. Av dessa investeringar avser 925 miljoner kronor exploateringsverksamhet eller andra ej ramjusterande investeringar. För 2025 är det årliga taket för ramjusterande investeringar satt till 420 miljoner kronor och för åren 2026–2027 330 miljoner kronor. Det innebär totalt 1 080 miljoner kronor för planeringsperioden. Nedanstående diagram visar den beräknade fördelningen i kategorier för kommunens samlade investeringar 2025–2027.

Pensionerna i dag och i framtiden

Kommunsektorns pensionskostnader består både av nuvarande anställdas årliga pensionsförmåner och de som tjänats in före år 1998 till både nuvarande och tidigare anställda, enligt den så kallade blandmodellen. I grunden betyder det att sektorns resultat ska bära kostnaderna för både de historiska pensionsåtagandena och de som tjänas in idag. Pensionsåtagandena som tjänades in före år 1998 redovisas som en ansvarsförbindelse och de som tjänades in senare redovisas som en avsättning i balansräkningen.

Den historiskt höga inflationen under 2022 och 2023 har drivit upp kostnaderna kraftigt genom värdesäkring av både gamla och nya intjänade pensionsåtaganden. Då inflationen nu är nere på mer normala nivåer, och i linje med Riksbankens mål för KPIF om 2 procent +/-1 procent återgår även pensionskostnaderna till mer normala nivåer 2025.

Även det nya avgiftsbestämda pensionsavtalet AKAP-KR har lett till något högre pensionskostnader, men det är också ett led i att avveckla sektorns pensionsskuld då det på sikt inte blir något nytt inflöde till förmånsbestämda pensioner.

Finansiell analys

Syftet med analysen är att belysa var kommunen befinner sig finansiellt och hur utvecklingen över tiden ser ut. En stor del berör de finansiella målen om resultatandel och självfinansieringsgrad av investeringar.

Resultat

Balans mellan löpande intäkter och kostnader är en grundförutsättning för en hållbar ekonomi över tid i kommunen. God ekonomisk hushållning innebär att dagens kommuninvånare ska finansiera sin egen kommunala välfärd och inte förbruka de resurser som tidigare generationer byggt upp eller belasta kommande generationer med skulder från den egna konsumtionen. Resultatet behöver därför vara tillräckligt högt för att motverka urholkning av tillgångarnas värde och medge finansiering av investeringarna med egna medel i tillräcklig utsträckning. Det bör också finnas en marginal för att hantera oförutsedda händelser och ekonomiska risker.

Årets resultat	Utfall	Prognos	Budget	Planering	Planering
Belopp i miljoner kronor	2023	2024	2025	2026	2027
Årets resultat före extraordinära poster	89	-51	57	58	47
Resultat före balanskravsjusteringar	54	-67	57	58	47
Balanskravsresultat	54	0	57	58	47

Under perioden beräknas ett resultat på 57 miljoner kronor för budgetåret 2025, för 2026 beräknas ett resultat på 58 miljoner kronor och för 2027 ett resultat på 47 miljoner kronor. Det prognostiserade negativa resultatet 2024 hanteras genom att disponera medel ur resultatutjämningsreserven (RUR) så att balanskravsresultatet nollställs.

Resultatandel

Nyckeltalet resultatandel mäter årets resultat efter balanskravsjusteringar som andel av de samlade intäkterna från skatt, generella statsbidrag och kommunal utjämning. En grov tumregel för kommunsektorn som helhet är att resultatandelen över tid bör överstiga två procent. Det är dock viktigt att varje kommun gör en analys och sätter målet utifrån egna förutsättningar kring exempelvis behovet av investeringar och hur de i rimlig utsträckning ska kunna finansieras med egna medel. Kalmars målsättning är i likhet med sektorn som helhet satt till en resultatnivå på två procent som genomsnitt över en rullande femårsperiod.

Resultatandelen för det enskilda året 2023 var 1,1 procent och över en rullande femårsperiod 2019-2023 3,5 procent, vilket väl uppfyllde det finansiella målet om minst 2,0 procent. Aktuell prognos för 2024 innebär att resultatandelen för det enskilda året beräknas bli -1,3 procent och för den rullande femårsperioden 2020-2024 2,6 procent.

Enligt denna budget kommer resultatandelen för de enskilda åren att vara 1,1 procent för 2025, 1,0 procent för 2026 och 0,8 procent för 2027. Över en rullande femårsperiod med 2025 som utgångspunkt och fyra år bakåt beräknas resultatandelen till 2,3 procent. Med utgångspunkt 2026 beräknas den till 1,0 procent och med utgångspunkt 2027 till 0,5 procent. Det innebär att det finansiella målet om ett resultat på minst två procent över en rullande femårsperiod uppnås under 2025 men inte åren därefter.

Resultatandel (resultat efter balanskravsjusteringar) procent	Utfall	Prognos	Budget	Planering	Planering
	2023	2024	2025	2026	2027
Enskilt år	1,1%	-1,3%	1,1%	1,0%	0,8%
Rullande femårsperiod	3,5%	2,6%	2,3%	1,0%	0,5%

Självfinansieringsgrad

När den löpande driften har finansierats bör det återstå en så stor andel av intäkterna från skatter, generella statsbidrag och kommunal utjämning att större delen av investeringarna kan finansieras med egna medel. Kassaflödet från årets resultat och avskrivningar utgör det finansiella utrymmet för investeringar som kommunen kan göra utan att ta upp nya lån eller minska befintlig likviditet. Detta nyckeltal benämns självfinansieringsgrad. 100 procent innebär att samtliga investeringar självfinansieras med egna medel.

Självfinansieringsgrad av investeringar (exklusive finansiell leasing), procent	Utfall	Prognos	Budget	Planering	Planering
	2023	2024	2025	2026	2027
Enskilt år	71%	35%	45%	63%	55%
Rullande femårsperiod	91%	78%	66%	58%	52%

Självfinansieringsgraden för 2023 var 71 procent och över en rullande femårsperiod 2019-2023 91 procent. Med aktuell prognos för 2024 beräknas självfinansieringsgraden för året bli 35 procent och den rullande femårsperioden 2020-2024 bli 78 procent. Enligt denna budget kommer självfinansieringsgraden de enskilda åren att vara 45 procent 2025, 63 procent 2026 och 55 procent 2027. Över en rullande femårsperiod med 2025 som utgångspunkt beräknas självfinansieringsgraden till 66 procent. Med utgångspunkt 2026 beräknas den till 58 procent och med utgångspunkt 2027 till 52 procent.

Det innebär att det finansiella målet om att minst 50 procent av investeringarna ska självfinansieras över en rullande femårsperiod har en vikande trend men uppnås samtliga år under planeringsperioden.

Soliditet

Soliditet (eget kapital som andel av totala tillgångar) är ett nyckeltal som mäter kommunens långsiktiga finansiella utrymme. Den visar hur stor del av kommunens tillgångar som har finansierats med egna medel genom positiva resultat.

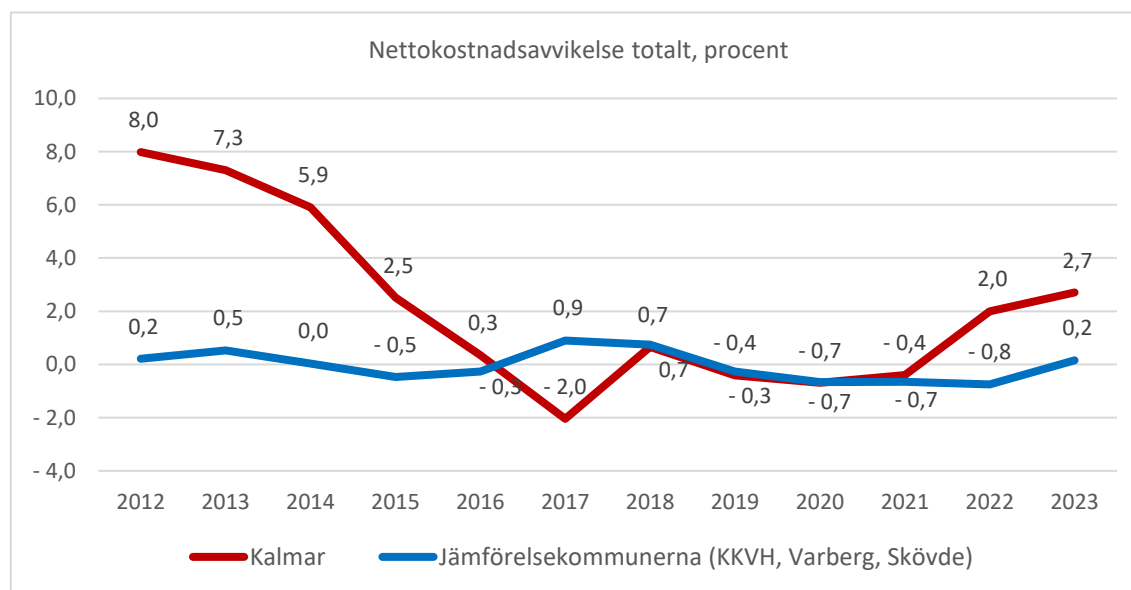
Soliditet kommunen, procent	Utfall	Prognos	Budget 2025	Planering	Planering
	2023	2024		2026	2027
Exkl. ansvarsförbindelse, intjänad före 1998	43%	43%	40%	40%	40%
Inkl. ansvarsförbindelse, intjänad före 1998	33%	32%	30%	31%	32%

Kommunens samlade pensionsförpliktelser uppgick 2023-12-31 till 1 103 miljoner kronor, varav 958 miljoner kronor som ansvarsförbindelse och 145 miljoner kronor som avsättning. Det innebär att cirka 87 procent av den samlade pensionsförpliktelsen finns utanför balansräkningen. Soliditeten är relativt stabil under perioden. Enligt balansräkningen i nivå 40 procent, och med ansvarsförbindelsen för pensioner medräknad 30 procent och strax däröver. Även låneskuldens utveckling behöver följas. Låneskulden ökar väsentligt under perioden och kan delvis motiveras med att anläggningstillgångarnas värde också ökar, men den behöver också ställas i relation till den löpande intjäningsförmågan ofta uttryckt som de samlade intäkterna från skatt, utjämning och generella statsbidrag.

Nettokostnadsavvikelse

Nettokostnadsavvikelse visar avvikelsen i procent mellan nettokostnad (faktisk kostnad) och referenskostnad för verksamheterna förskola, fritidshem, grundskola, gymnasieskola, individ- och familjeomsorg och vård och omsorg om äldre. Referenskostnaden är den kostnad som kommunen ska ha om verksamheten bedrivs på en för riket genomsnittlig avgifts-, ambitions-, och effektivitetsnivå och där hänsyn tagits till kommunens egna strukturella förutsättningar. Strukturella faktorer är exempelvis åldersstruktur, befolkningens socioekonomi, gleshet och bebyggelsestruktur.

Kalmar kommun hade 2023 en kostnad på 2,7 procent över referenskostnaden, vilket motsvarar cirka 86 miljoner kronor. Mellan 2012 och 2023 har nettokostnadsavvikelsen minskat från 8 procent över till 2,7 procent över referenskostnaden. Förändringen över denna tid är cirka 67 miljoner kronor. Kalmars nettokostnadsavvikelse har under tioårsperioden gått från att vara klart över genomsnittet för jämförelsekommunerna till att vara i nivå med det. 2022 märktes dock ett trendbrott då nettokostnadsavvikelsen i Kalmar därefter ökat mer än genomsnittet för jämförelsekommunerna Karlskrona, Kristianstad, Växjö, Halmstad, Skövde och Varberg.

Resultaträkning

Belopp i miljoner kronor	Utfall	Budget	Prognos	Budget	Planering	
	2023	2024	2024	2025	2026	2027
Nämndernas nettokostnader	-4 852	-5 229	-5 212	-5 291	-5 378	-5 446
Finansförvaltning	-138 257	-78	-130	-48	-186	-329
Verksamhetens nettokostnader	-4 990	-5 307	-5 343	-5 339	-5 564	-5 775
Skatteintäkter	3 915	3 981	3 990	4 157	4 346	4 535
Generella statsbidrag och utjämning	1 102	1 169	1 255	1 247	1 290	1 319
Verksamhetens resultat	27	-157	-98	65	72	79
Finansiella intäkter	118	65	76	53	55	50
Finansiella kostnader	-56	-68	-29	-60	-70	-83
Resultat efter finansiella poster	89	-160	-51	57	58	47
Extraordinära poster	1 106	0	0	0	0	0
Årets resultat	1 195	-160	-51	57	58	47
<i>Resultatandel, enskilt år</i>	<i>1,8%</i>	<i>-3,1%</i>	<i>-1,0%</i>	<i>1,1%</i>	<i>1,0%</i>	<i>0,8%</i>

Balanskravsutredning

Belopp i mnkr	Utfall	Prognos	Budget	Budget	Budget
	2023	2024	2025	2026	2027
Årets resultat enligt resultaträkningen	1 195	-51	57	58	47
- Samtliga realisationsvinster	-1 112	-16	0	0	0
+ Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet					
+ Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet					
+/- Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-29				
+/- Återföring orealiserade vinster och förluster i värdepapper					
= Årets resultat efter balanskravsjusteringar	54	-67	57	58	47
- Reservering till resultatutjämningsreserv					
+ Disponering ur resultatutjämningsreserv		67			
= Årets balanskravsresultat	54	0	57	58	47
Resultatutjämningsreserv kvarstående	297	229	229	229	229

Balansräkning

Belopp i miljoner kronor	Utg. balans	Budget	Prognos	Budget	Planering	
	2023	2024	2024	2025	2026	2027
Anläggningstillgångar	6 803	5 622	7 057	7 789	7 897	8 087
materiella anläggningstillgångar	4 750	5 399	5 091	5 554	5 827	6 175
finansiell leasing	1 869	39	1 775	2 034	1 869	1 704
finansiella anläggningstillgångar	184	184	191	201	201	208
Omsättningstillgångar	2 259	1 793	2 006	2 006	2 006	2 006
förråd, lager, exploatering och tomträtter	110	77	147	147	147	147
kortfristiga fordringar	813	610	657	657	657	657
Kortfristiga placeringar (generationskontot)	679	1 106	1 129	1 129	1 129	1 129
kassa, bank	657	0	72	73	73	73
Summa tillgångar	9 062	7 415	9 062	9 795	9 903	10 094
Eget kapital	3 914	3 744	3 863	3 921	3 978	4 025
varav årets resultat	1 195	-160	-51	57	58	47
Avsättningar	345	255	315	267	248	221
varav pensioner	145	145	143	135	138	131
övriga avsättningar och deponier	200	110	172	131	110	90
Skulder	4 803	3 416	4 885	5 608	5 676	5 847
varav långfristiga lån	1 030	2 040	1 755	2 245	2 475	2 805
varav övriga långfristiga skulder, inkl. finansiell leasing	1 800	146	1 647	1 876	1 711	1 545
varav exploateringsersättningar	58	104	13	13	13	13
varav kortfristiga skulder	1 915	1 126	1 470	1 474	1 478	1 484
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	9 062	7 415	9 062	9 795	9 903	10 094

Kassaflödesanalys

Belopp i miljoner kronor	Utfall 2023	Budget 2024	Prognos 2024	Budget 2025	Planering 2026	Planering 2027
Den löpande verksamheten						
Årets resultat	1 195	-160	-51	57	58	47
Justering för av- och nedskrivningar	251	280	262	283	308	330
Justering för avskrivningar finansiell leasing	153	0	153	156	165	165
Justering för gjorda avsättningar	20	0	10	0	0	0
Justering för ianspråktaga avsättningar	-14	-56	-38	-41	-21	-20
Justering för ianspråktaga avsättningar, pensioner	0	1	-3	-7	2	-7
Justering för övriga ej likvidpåverkande poster	-2 063	0	0	0	0	0
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	-458	65	334	449	513	515
Ökning (-) / minskning (+) kortfristiga fordringar	-198	0	156	0	0	0
Ökning (-) / minskning (+) kortfristiga placeringar	-650	0	-450	0	0	0
Ökning (-) / minskning (+) förråd och lager	-33	0	-37	0	0	0
Ökning (+) / minskning (-) kortfristiga skulder	803	9	-445	4	4	6
varav semesterlöneskuld	-1	5	5	5	5	5
varav koncernkontokredit	0	0	0	0	0	0
varav övrigt	804	4	-450	-1	-1	1
Kassaflöde från löpande verksamhet	-536	74	-442	453	517	521
Investeringsverksamheten						
Investering i materiella anläggningstillgångar	-500	-724	-604	-745	-581	-678
Investering genom finansiell leasing	0	0	-59	-416	0	0
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	21	0	0	0	0	0
Investering i finansiella anläggningstillgångar	-6	0	-7	-11	0	-7
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	3	0	0	0	0	0
investeringsverksamheten	-482	-724	-669	-1 171	-581	-686
Finansieringsverksamheten						
Ökning (+)/minskning (-) långfristiga skulder	-12	650	725	490	230	330
Ökning (+)/minskning (-) finansiell leasing	1 713	0	-153	229	-165	-165
Ökning (-)/minskning (+) långfristiga fordringar	0	0	0	0	0	0
Ökning (+)/minskning (-) exploateringsersättningar	0	0	-45	0	0	0
Övriga finansiella poster	-31	0	0	0	0	0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	1 670	650	527	719	65	165
Årets kassaflöde	652	0	-584	0	0	0

Skatteintäkter, kommunal utjämning och generella statsbidrag

Belopp i tkr	Utfall 2023	Budget 2024	Prognos 2024	Budget 2025	Planering 2026	Planering 2027
Kommunalskatteintäkter						
Allmän kommunalskatt	3 839 997	3 978 757	3 982 564	4 139 632	4 346 396	4 535 018
Slutavräkning	75 206	2 172	7 041	17 867	0	0
Summa kommunalskatteintäkter	3 915 203	3 980 929	3 989 605	4 157 499	4 346 396	4 535 018
Kommunal utjämning						
Inkomstutjämning	812 787	860 296	870 297	941 816	1 004 562	1 067 510
Kostnadsutjämning	-253 654	-219 853	-220 524	-215 951	-211 040	-205 099
Regleringsbidrag/avgift	165 688	221 627	221 126	190 280	164 679	124 107
Införandebidrag	0	0	0	0	0	0
Kommunal fastighetsavgift	146 717	148 342	156 900	163 771	163 771	163 771
Höjt generellt statsbidrag	0	0	0	0	0	0
Övriga generella statsbidrag	82 966	0	69 373	0	0	0
LSS-utjämning	147 371	158 765	157 517	167 063	167 972	168 965
Kommunal utjämning	1 101 875	1 169 177	1 254 689	1 246 979	1 289 944	1 319 254
SUMMA	5 017 078	5 150 106	5 244 294	5 404 478	5 636 340	5 854 272

Finansnetto

Belopp i tkr	Bokslut	Budget	Prognos	Budget	Planering	
	2023	2024	2024	2025	2026	2027
FINANSIELLA INTÄKTER						
Ränteintäkter, kortfristiga fordringar	19 107	1 380	4 334	1 380	1 380	1 380
Krawersksamhet etc.	237	300	300	300	300	300
Generationskontot (utdelning KKAB)	49 138	0	0	0	0	0
Utdelning aktier och andelar	35 365	49 400	57 725	37 059	39 700	34 600
Borgensavgifter	14 342	14 073	14 073	13 895	13 895	13 895
SUMMA	118 189	65 153	76 432	52 634	55 275	50 175
FINANSIELLA KOSTNADER						
Räntekostnader på lång- och kortfristiga skulder	-45 560	-57 501	-39 500	-55 756	-67 886	-79 014
Finansiell kostnad pensionsskuld	-10 212	-10 418	10 966	-4 195	-1 375	-3 273
Övriga finansiella kostnader	-451	-535	-535	-535	-535	-535
SUMMA	-56 223	-68 454	-29 069	-60 486	-69 796	-82 822
FINANSNETTO	61 966	-3 301	47 363	-7 852	-14 521	-32 647

Utdelningar på aktier och andelar

För aktieutdelningar från kommunägda bolag har upptagits 37 miljoner kronor 2025, 40 miljoner kronor 2026 och 35 miljoner kronor 2027. Utdelningarna avses komma från Kalmar Kommunbolag AB.

Borgensavgifter

Om kommunen tecknar ett borgensåtagande för lån som koncernbolag tagit upp hos kreditinstitut, krävs också att kommunen ska ersättas för detta i form av en borgensavgift. För att borgensavgiften inte ska anses som statsstöd eller överföring av vinstmedel ska den motsvara marginalen till den ränta som bolaget skulle erbjudas på egna meriter. Även EU:s statsstödsregler samt lagstiftningen för allmännyttiga kommunala bolag kräver att en marknadsmässig borgensavgift tas ut.

Inför budget 2025 har likt föregående år en extern sakkunnig aktör på uppdrag av kommunen tagit fram borgensavgifter utifrån sin objektiva modell som baseras på marknadsdata. Utifrån denna modell har borgensavgifter fastställts för respektive koncernbolag. Avgifterna för 2025 fastställs enligt nedan och debiteras i förskott tertialvis på utestående portfölj vid följande avläsningstillfällen: 1 januari, 1 maj och 1 september.

- Kalmar Kommunbolag AB 0,48%
- Kalmar Hamn AB 0,78%
- HB Telemarken i Kalmar 0,67%
- Kalmar Öland Airport AB 0,74%
- Kalmarhem AB 0,45%
- Kalmar Vatten AB (VA-verksamhet) 0,00%
- Kalmar Vatten AB (affärsdrivande verksamhet) 0,16%

De budgeterade intäkterna från borgensavgifter under planeringsperioden uppgår till cirka 14 miljoner kronor årligen 2025–2027.

Räntekostnader på lång- och kortfristiga skulder

Kommunfullmäktige har tidigare beslutat om rätt till nyupplåning för 2024 till högst 2 040 miljoner kronor. 2023-12-31 uppgick den långfristiga låneskulden till kreditinstitut till 1 030 miljoner kronor. Räntekostnader för långfristig upplåning har upptagits med 56 miljoner kronor 2025, med 68 miljoner kronor 2026 och med 79 miljoner kronor 2027, vilket baseras på befintliga lån och beräknad omsättning av dessa samt nyupplåning. Beräknad genomsnittlig ränta för samtliga lån är 2,5 procent 2025, 2,7 procent 2026 och 2,8 procent 2027. Den beräknade räntan baseras på marknadens prissättning av framtida räntor som kompletteras med marginaler för de olika löptiderna.

Ansvarsförbindelser

Kommunens samlade ansvarsförbindelser per den 31 december 2023 uppgick till 5 024 miljoner kronor. Av den samlade ansvarsförbindelsen utgör pensionsförpliktelse 958 miljoner kronor och övriga ansvarsförbindelser 4 066 miljoner kronor där borgensåtaganden till kommunala bolag utgör 3 972 miljoner kronor.

Finansförvaltning

Belopp i tkr	Utfall 2023	Budget 2024	Prognos 2024	Budget 2025	Planering 2026	2027
PENSIONSOSTNADER						
Förändring pensionsavsättning	1 948	1 200	3 335	-5 800	2 000	-5 500
Löneskatt på pensionsavsättning	473	291	809	-1 407	485	-1 334
Förvaltningsavgifter pensioner	2 513	1 600	1 600	2 500	2 500	2 500
Pensionsförsäkringsavgifter (FÅP, alternativ)	122 020	189 918	178 646	37 930	7 693	15 382
Pensionsutbetalningar	68 547	67 467	72 177	68 788	65 746	64 298
Nyttjande av överskottsfond för premiebetalning		-28 200	0	0	0	0
Avgiftsbestämd del AKAP-KL/KR		154 164	155 346	152 552	154 682	163 169
Avgiftsbestämd del KAP-KL (individuell del)	159 300	13 873	12 968	12 667	12 587	12 463
Löneskatt	89 829	105 735	104 575	66 990	58 729	62 733
PO-pålägg pensionskostnader	-305 773	-377 382	-375 516	-387 908	-399 545	-411 532
SUMMA	138 857	128 666	153 940	-53 688	-95 123	-97 821
Specialregler arbetsgivaravgifter för anställda över 65 år	-4 992	-6 500	-6 500	-6 500	-6 500	-6 500
Uppdrag omställning och effektivisering		0	0			
Återföring till medlemskommunerna från gymnasieförbundet		0	0			
CENTRALA ANSLAG FÖR KOSTNADSÖKNINGAR ("POTTER")						
Kostnadsökningar för investeringar, nya hyror	57 079	44 925	30 000	94 634	143 514	182 598
Förändring semesterlöneskuld		5 000	5 000	5 000	5 000	5 000
Resursfördelning (trygghetspaketet 30 mnkr 2026)		98	700		30 000	30 000
Intern fördelning av "generella" statsbidrag till nämnderna			69 373			
Personalkostnader (årlig lönerrevision)		600	0	117 400	228 100	342 300
SUMMA	57 079	50 623	105 073	217 034	406 614	559 898
KAPITALKOSTNADER						
Internränta	-50 384	-94 368	-105 734	-108 700	-118 900	-127 000
SUMMA	-50 384	-94 368	-105 734	-108 700	-118 900	-127 000
JÄMFÖRELSESTÖRANDE POSTER						
Jämförelsestörande intäkter	0	0	0	0	0	0
Realisationsvinster	-2 303	0	-16 480	0	0	0
SUMMA	-2 303	0	-16 480	0	0	0
SUMMA FINANSFÖRVALTNING	138 257	78 421	130 299	48 146	186 091	328 577

Pensionskostnader

Pensionskostnad och pensionskund redovisas enligt den så kallade blandmodellen. Den innebär att pensionsförmåner intjänade före 1998 redovisas som ansvarsförbindelse och inte som skuld i balansräkningen. De löpande pensionsutbetalningarna och pensionspremierna belastar resultaträkningen. Pensionsförmåner intjänade från och med 1998 redovisas fullständigt via resultat- och balansräkning.

För att täcka arbetsgivaravgifter och särskild löneskatt betalar förvaltningarna internt till finansförvaltningen ett personalomkostnadspålägg (PO-pålägg) på alla löneutbetalningar. PO-pålägget är internredovisning med kostnadssidan hos nämnderna och intäktssidan hos finansförvaltningen, därmed påverkas inte resultatet vid en förändring. Nämndernas ramar justeras normalt för ökat eller minskat PO-pålägg i samband med att kompensationen för den årliga lönerevisionen verkställs. För 2024 är PO-pålägget enligt SKR:

- 47,18 procent för hel-, deltid-, och timanställda enligt avtal
- 31,42 procent för förtroendevalda och uppdragstagare
- 24,26 procent är den särskilda löneskatten som betalas på pensionsavsättningar och pensionsutbetalningar

SKR har presenterat ett preliminärt PO-pålägg för 2025 på 41,39 procent, en sänkning med 5,79 procentenheter. PO-pålägget för 2025 fastställs i december 2024.

Övriga poster inom finansförvaltningen

- För ackumulerade ökade kapitalkostnader och externa hyror i samband med om- och nybyggnad av lokaler och anläggningar med mera upptas 95 miljoner kronor för 2025, 144 miljoner kronor för 2026 och 183 miljoner kronor för 2027. Budgetramen för berörda nämnder justeras då anläggningarna tas i bruk och nämnden begär kompensation ur finansförvaltningens centrala anslag.

Centralt anslag för ökade kapitalkostnader och hyror, mnkr	2025	2026	2027
Egna ramjusterande investeringar	27,1	24,1	21,1
Externa hyreskostnadsökningar	21,5	18,8	12,0
Planerat underhåll, drift fastighet	3,0	3,0	3,0
Nya ytor produktion servicenämnden	2,0	2,0	2,0
Nya ytor lokalvård, servicenämnden	1,0	1,0	1,0
Helårseffekt föreg. års investeringar	40,0	0,0	0,0
Summa årsvis	94,6	48,9	39,1
Summa ackumulerat	94,6	143,5	182,6

- Den årliga ökningen av semesterlöneskulden utgörs av effekterna på skulden av årlig löneuppräknings samt bedömd årlig förändring av antalet anställda. Ökningen budgeteras till 5,0 miljoner kronor.
- Specialregler för arbetsgivaravgifter är beräknad effekt av reducerad arbetsgivaravgift för anställda över 65 år.
- För ackumulerad löneuppräknings under planeringsperioden upptas 117 miljoner kronor för 2025, 228 miljoner kronor för 2026 och 342 miljoner kronor för 2027 (jämfört med lönenivå 2024).

- Det budgeteras inga intäkter från realisationsvinster. Eventuella realisationsvinster redovisas som positiva budgetavvikelser och jämförelsestörande poster.
- Förvaltningen av det så kallade generationskontot om ursprungligen 1,1 miljarder kronor som utgjorde en extraordinär intäkt 2023 har ett långsiktigt perspektiv. Avkastningen ska inte användas i det korta perspektivet för finansiering av löpande drift. I budgetsammanhang bortses därför för resultateffekterna av generationskontot. Vidare kommer stora delar av resultatposterna i form av realiserade och orealiserade vinster och förluster i värdepapper enligt regelverket avräknas i balanskravsavstämningen.

Kapitalkostnader

För de skattefinansierade nämnderna har kapitalkostnader 2024–2026 beräknats utifrån följande princip och antaganden:

- Kapitalkostnaden beräknas med halvårseffekt första året utifrån antagandet att aktiveringarna fördelas jämnt över året.
- Internränta på 2,5 procent används för planeringsperioden. Räntesatsen ska spegla den finansiella kostnaden över en anläggningstillgångs hela livslängd. Internränta är en intern kostnadsfördelningsmodell och påverkar inte det externa resultatet. Internräntans påverkan på kapitaltjänstkostnader och interna hyror utgör grund för justering av nämndernas ramar. SKR:s rekommendation för internräntan beaktas. Internräntan är oförändrad 2025 jämfört med föregående år.
- Ekonomisk livslängd (avskrivningstid) sätts utifrån typ av anläggning och komponent.
- Rak nominell avskrivning tillämpas, det vill säga lika stort avskrivningsbelopp per år. Detta innebär vidare att avskrivning sker av investeringens anskaffningsvärde och ränta beräknas på restvärdet. Metoden ger nominellt minskande kapitalkostnader, eftersom räntan räknas på ett successivt mindre restvärde.
- Ökningar av kapitalkostnaderna jämfört med den beräknade budgetramen kompenseras inte, utan ska täckas inom befintlig driftbudgetram. Eventuellt utrymme som uppstår vid minskning av kapitalkostnaderna får behållas av nämnden.

De kommunala koncernföretagen

Koncernstruktur

Kalmar kommunkoncern består av tio nämnder, två gemensamma nämnder och en bolagsdel med sex helägda bolag och tre delägda bolag där Kalmar Kommunbolag AB (KKAB) är moderbolag. Kalmar kommun har också verksamhet som bedrivs i tre kommunalförbund tillsammans med andra medlemskommuner, varav ett förbund med ett dotterbolag. Förbundens ansvarsområden enligt nedanstående sammanställning.

- Kalmarsunds gymnasieförbund har till uppgift att bedriva och utveckla gymnasial utbildning och kommunal vuxenutbildning åt medlemskommunerna Borgholm, Kalmar, Mönsterås, Mörbylånga och Torsås.
- Räddningstjänsten Sydost utför räddningstjänstverksamhet enligt lagen om skydd mot olyckor (LSO) för medlemskommunerna Oskarshamn, Högsby, Mönsterås, Emmaboda, Torsås, Nybro, Kalmar, Borgholm och Mörbylånga.
- Kretslopp Sydost ansvarar för insamling och behandling av hushållsavfall inom Kalmar, Mörbylånga, Nybro, Oskarshamn, Torsås, Vetlanda, Sävsjö och Uppvidinge kommuner. Förbundet har också till uppgift att informera om hur källsortering går till och hur mängden avfall kan minskas.
- Moskogen Miljö AB är ett helägt dotterbolag till Kretslopp Sydost. Bolaget hanterar all verksamhet på Moskogens sorterings- och avfallsanläggning, samt Storskogens avfallsanläggning.

Övergripande verksamhetsmål till Kalmar Kommunbolag och de majoritetsägda dotterbolagen

- ✓ Kalmar ska vara en av landets bästa kommuner inom ekologisk hållbarhet, klimatomställning och klimatanpassning.
- ✓ Kalmar ska vara en av landets attraktivaste kommuner att bo, leva, besöka, studera, arbeta och bedriva näring i.
- ✓ Kalmar ska vara en av landets bästa kommuner inom social hållbarhet.
- ✓ Kalmar ska vara en av landets bästa kommunala arbetsgivare.

Kalmar Kommunbolag AB

Kalmar Kommunbolag AB äger och förvaltar aktier i Kalmar kommuns hel- och delägda bolag, utvecklar samarbetet mellan bolagen i bolagskoncernen och mellan bolagen och förvaltningarna i kommunkoncernen samt samordnar övergripande koncerngemensamma frågor. Bolaget svarar för en löpande ägardialog med respektive dotterbolag i bolagskoncernen.

Uppdrag

Inget särskilt uppdrag delas ned till bolaget aktuellt verksamhetsår.

HB Telemarken

HB Telemarken äger och förvaltar fastigheten Telemarken som bland annat inrymmer förskola, grundskola och anpassad grundskola. Bolagsmännen i HB Telemarken är Kalmar Kommunbolag AB och Kalmar Kommun.

- Bolaget ska årligen generera en avkastning på totalt kapital om minst 4,1 procent.

Uppdrag

Inget särskilt uppdrag delas ned till bolaget aktuellt verksamhetsår.

Kalmarhem AB

Kalmarhem AB är ett allmännyttigt bostadsbolag med cirka 5 250 lägenheter varav cirka 950 är studentbostäder. Bolaget har ett speciellt ansvar för att ordna bostäder till studerande liksom andra grupper med särskilda behov. Bolaget arbetar aktivt med att på olika sätt utveckla och stärka inflytandet för de boende.

- Bolaget ska årligen generera en avkastning på totalt kapital om minst 2,0 procent.
- Bolagets soliditet ska som lägst uppgå till 24,0 procent. Bolaget ska sträva mot en soliditet som motsvarar snittet hos de allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolagen.
- Bolaget ska årligen lämna utdelning för att främja integration och social sammanhållning.

Uppdrag

Inget särskilt uppdrag delas ned till bolaget aktuellt verksamhetsår.

Kalmar Vatten AB

Kalmar Vatten AB är kommunens VA-huvudman med ansvar att tillhandahålla vatten- och avloppstjänster. Bolaget arbetar aktivt med att planera den långsiktiga vatten- och avloppsförsörjningen i takt med att Kalmar växer samt att underhålla och förnya de befintliga anläggningarna.

Uppdrag

Inget särskilt uppdrag delas ned till bolaget aktuellt verksamhetsår.

Kalmar Hamn AB

Kalmar Hamn AB:s uppdrag är att tillhandahålla en hamnanläggning för att kunna utföra hamn-, sjöfarts- och logistikrelaterade tjänster som bidrar till en positiv utveckling av näringslivet i regionen. Ett övergripande uppdrag de kommande åren

är att planera för en fortsatt utveckling av verksamheten genom ökade ytor på Tjärhovet och att i samverkan med Trafikverket verka för utveckling av farleden.

- Bolaget ska årligen generera en avkastning på totalt kapital om minst 1,5 procent.
- Bolagets soliditet ska som lägst uppgå till 30 procent.

Uppdrag

Inget särskilt uppdrag delas ned till bolaget aktuellt verksamhetsår.

Destination Kalmar AB

Destination Kalmar AB driver en aktiv och hållbar destinationsutveckling som bidrar till att hela Kalmar är en attraktiv plats året runt för såväl invånare som besökare. Bolaget förvaltar och utvecklar platsvarumärket Kalmar och i det ingår att profilera och marknadsföra Kalmar kommuns unika historia, kulturbelysning, vackra landsbygd och kustmiljö i samverkan med näringslivet och Kalmar kommun. Bolaget driver Kalmar Slott tillsammans med Statens Fastighetsverk.

Uppdrag

1. Att i samråd med näringen återetablera Musik på Larmtorget på sommaren.

Växtplats i Kalmar AB (VIKAB)

Växtplats i Kalmar AB bedriver arbetsmarknadsverksamhet genom att utföra legouppdrag, servicetjänster och arbetslivstjänster. Syftet är att göra samhällsnytta genom att skapa trygghet och meningsfull praktik, arbetsträning och sysselsättning med sikte på personlig utveckling och ökad livskvalitet för personer som har svårt att konkurrera på arbetsmarknaden.

Uppdrag

Inget särskilt uppdrag delas ned till bolaget aktuellt verksamhetsår.

Kalmar Science Park AB

Kalmar Science Park AB driver en inkubator och utgör en arena för affärsidéer och innovationer med målsättningen att främja en miljömässig, social och ekonomiskt hållbar utveckling i Kalmar och i regionen. I nära samarbete med näringslivet och Linnéuniversitetet bygger bolaget nätverk och är en innovationspartner för företag i Kalmar. Delägare i bolaget är Linnaeus University Development AB (5 %) samt CGI Sverige AB (2 %).

Uppdrag

Inget särskilt uppdrag delas ned till bolaget aktuellt verksamhetsår.

Kalmar Öland Airport AB

Kalmar Öland Airport AB utvecklar, driver och förvaltar Kalmar Öland Airport i nära samarbete med näringslivet i Kalmarregionen i syfte att vidmakthålla kommunikationerna som är avgörande för ett fortsatt blandat och livskraftigt näringsliv i regionen. Sedan år 2020 äger Region Kalmar Län 50 procent av bolaget. Bolaget bedriver ett miljöarbete i framkant inom branschen.

Kalmar Energi Holding AB

Kalmar Energi Holding AB ägs till hälften av E.ON Sverige AB. Bolaget levererar el, fjärrvärme, fiber och energitjänster till cirka 27 000 elhandelskunder, 22 000 elnätstkunder och 2 500 fjärrvärmekunder. Bolaget affärsidé är att leverera en enkel och hållbar energitillvaro i Kalmarregionen.

Ekonomi och utdrag ur ägardirektiv:

- Bolagets soliditet ska varaktigt inte understiga 30 procent.
- Bolaget ska vara självfinansierat genom egna vinstmedel eller genom egen upplåning.

Nyckeltal för de kommunala koncernföretagen

Budget 2025 (prognos tertial 2 2024)	Resultat före boksluts-dispositioner och skatt, mnkr	Investeringar, mnkr	Balans-omslutning, mnkr	Soliditet, procent
Kalmar Kommunbolag AB	30	0	464	88%
HB Telemarken	11	0	369	0%
Kalmarhem AB	21	100	2 905	26%
Kalmar Vatten AB	9	717	3 605	1%
Kalmar Hamn AB	2	0	177	47%
Destination Kalmar AB	0	4	14	58%
Växtplats i Kalmar AB	0	0	7	-2%
Kalmar Science Park AB	0	0	8	79%
Kalmar Öland Airport AB	-16	19	82	4%
Kalmar Energi Holding AB	110	141	1 877	

Nämnderna

Förändringar i nämndernas driftbudgetramar

Nedanstående tabellverk beskriver förändringarna i nämndernas driftbudgetramar uttryckt som en förändring jämfört med föregående år. Det finns poster som berör flertalet nämnder:

- Delar av IT-verksamhetens ram är rörlig avseende direkt volymberoende kostnader såsom antalet datorer och system på respektive förvaltning. För denna volymförändring justeras ramarna även inför 2025.

Den sammanlagda förändringen av nämndernas ramar utgörs av dels interna omfördelningar, dels övriga förändringar. Dessa redovisas i separata tabeller för respektive nämnd nedan.

Driftbudgetramar Belopp i tkr	Budgetram	Jämfört med föregående år			Jämfört med 2022		
	2024	2025	2026	2027	2025	2026	2027
Kommunledningskontoret	562 379	11 901	8 833	-1 589	11 901	20 734	19 145
Exploateringsverksamhet	0	0	0	0	0	0	0
Gymnasieförbundet	413 460	-10 854	18 321	18 324	-10 854	7 467	25 791
Kommunens revisorer	3 060	400	0	0	400	400	400
Samhällsbyggnadsnämnden	53 157	-425	1 640	41	-425	1 215	1 257
Servicenämnden	321 866	3 350	4 424	4 128	3 350	7 774	11 902
Kultur- och fritidsnämnden	270 930	5 337	4 891	3 988	5 337	10 228	14 216
Utbildningsnämnden	1 547 870	-4 520	1 114	-5 830	-4 520	-3 406	-9 236
Omsorgsnämnden	1 037 777	23 995	26 304	35 518	23 995	50 299	85 817
Socialnämnden	1 018 315	33 077	21 401	13 787	33 077	54 478	68 265
Total	5 228 814	62 261	86 927	68 367	62 261	149 188	217 555

Ramjusterande investeringar innebär att kapitalkostnader genererade från dessa investeringar kompenseras, jämfört med ej ramjusterande investeringar som ej kompenseras utan ska hanteras inom nämndens befintliga ram.

Investeringsbudgetramar Belopp i tkr	2024	2025	2026	2027
Kommunstyrelsen	527 750	527 000	424 200	414 300
Exploateringsverksamhet	101 700	97 200	64 100	141 200
Samhällsbyggnadsnämnden	1 100	1 100	1 100	1 100
Servicenämnden	64 000	85 900	63 600	74 600
Kultur- och fritidsnämnden	6 000	8 300	6 000	6 000
Utbildningsnämnden	12 650	13 500	13 500	13 500
Omsorgsnämnden	9 775	9 775	7 425	25 800
Socialnämnden	1 400	2 400	1 400	1 800
Summa totala investeringar	724 375	745 175	581 325	678 300
varav ej ramjusterande investeringar och exploatering	304 375	325 175	251 325	348 300
Summa ramjusterande investeringar	420 000	420 000	330 000	330 000

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen bereder ärenden till fullmäktige, verkställer fullmäktiges beslut, samordnar de kommunala nämndernas verksamhet samt svarar för kommunens ekonomi. Kommunstyrelsen ska också ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet liksom över de kommunala bolagen och kommunalförbunden.

Kommunstyrelsens förvaltning är kommunledningskontoret. Kommunledningskontoret utgör även förvaltning åt landsbygdsnämnden, integrations- och arbetsmarknadsnämnden, vatten- och miljönämnden samt Kalmarsunds överförmyndarnämnd. I fullmäktiges budget anvisas medel som en samlad driftbudgetram till kommunstyrelsen. I kommunstyrelsens internbudget fördelas ramarna till verksamheterna, även till verksamheterna inom de övriga nämndernas ansvarsområden.

Kommunledningskontoret (KLK) leder och samordnar verksamheten i Kalmar kommun. Kontorets huvuduppgifter är bland annat att på bästa sätt ge stöd och service till Kalmar kommuns politiska organisation, bolag samt förvaltningar och till allmänheten. Strategiska och kommungemensamma frågor är prioriterade.

Övergripande verksamhetsmål

- ✓ Kalmar ska vara en av landets bästa kommuner inom ekologisk hållbarhet, klimatomställning och klimatanpassning.
- ✓ Kalmar ska vara en av landets attraktivaste kommuner att bo, leva, besöka, studera, arbeta och bedriva näring i.
- ✓ Kalmar ska vara en av landets bästa kommuner inom social hållbarhet.
- ✓ Kalmar ska vara en av landets bästa kommunala arbetsgivare.

Kommunstyrelsens övergripande verksamhetsmål gäller även för integration- och arbetsmarknadsnämnden, landsbygdsnämnden, vatten- och miljönämnden och Kalmarsunds överförmyndarnämnd.

Uppdrag till kommunstyrelsen

1. Att tillsammans med andra kommuner se över samordningsmöjligheter mellan kommunerna inom IT - och digitaliseringsområdena.
2. Att implementera färdplanen för tillväxt och näringsliv i hela kommunen.
3. Att under 2025 tillsammans med berörda förvaltningar och bolag ta fram ytterligare förslag på vad vi kan använda den nya kulturparken till och knyta ihop den med Krusenstiernska gården och Kalmar Rosenträdgård till en ny sammanhängande kulturpark.
4. Att skapa en struktur med gemensam riktning inom kommunen för årliga insatser och utvecklingsinitiativ avseende hållbar digital omställning.
5. Att arbeta för en mer integrerad och samordnad hantering av resurser mellan ekonomi och upphandling/inköp. Upphandling och inköp är en allt viktigare strategisk funktion för hela kommunkoncernen och att en organisering på

kommunledningskontoret då har fördelar. Från och med 1 januari 2025 övergår upphandlings- och inköpsenheten från servicenämnden till kommunstyrelsen.

Uppdrag till vatten- och miljönämnden

6. Att tillsammans med samhällsbyggnadsnämnden möjliggöra förutsättningar för att tillskapa två nya naturreservat på Stensö 2025 respektive Drag 2026.
7. Att tillsammans med samhällsbyggnadsnämnden aktivt arbeta för beteendepåverkan med syfte att nå mobilitetsstrategins intentioner.

Förändringar i driftbudgetram

Kommunstyrelsen, kommunledningskontoret	Förändring mot föregående år		
	2025	2026	2027
Förändringar i driftbudgetram (tkr)			
Kompensation för kostnadsökning vid köp av verksamhet (löneandel)	1 660	1 710	1 761
Allmänna val till riksdag, region och kommun 2026		2 000	-2 000
Val till Europaparlamentet 2024	-1 500		
Kalmar City	300	250	250
Rivningskostnader kopplade till investeringsprojekt	200	1 000	-1 200
Uppdrag effektivisering och omställning (från budget 2024)	-7 884		
Arkiv kulturkvarteret	1 000	-300	
Social hållbarhet 2022-2024, modell bygdepeng (VP 2022) "Kalmar för alla"	-3 000		
Volymförändringar IT-verksamhet kommunledningskontoret	-202		
Volymförändringar IT-verksamhet till/från IT-verksamheten	76		
Medlemsbidrag till Räddningstjänsten Sydost	8 051	3 500	3 500
Avtal om tjänsteköp från Växtplats i Kalmar AB	5 500		-5 500
Anslag Kvinnojouren 0,5 mnkr vidmakthålls under ny avtalsperiod 2025-2027			
Färjetrafiken Kalmar - Färjestaden förlängt avtal t.o.m. 2025		-100	
Rättsvetenskap på Linnéuniversitetet	700	700	1 600
Till kommundirektörens förfogande	-1 000		
Friluftsprogrammet, 0,5 mnkr/år kvarstår inom programtiden t.o.m. 2030	-500		
Informationsutbyte avseende Komvux (BP 2025)		73	
Mobility management, informationsinsatser mobilitetsstrategi (VMN)	500		
Ytterligare förstärkt IT-säkerhet	8 000		
Summa	11 901	8 833	-1 589

- För arbetet med att ytterligare förstärka IT-säkerheten tillförs 8 miljoner kronor
- Insatser inom Friluftsprogrammet finansieras med 0,5 miljoner kronor till och med 2030
- Anslag till Kvinnojouren vidmakthålls med 0,5 miljoner kronor för ett förnyat treårigt avtal
- För informationsinsatser inom ramen för mobilitetsstrategin tillförs 0,5 miljoner kronor

Kommunstyrelsen, gymnasieverksamhet		<i>Förändring mot föregående år</i>		
Förändringar i driftbudgetram (tkr)	2025	2026	2027	
Demografisk förändring gymnasieskola, 16-19 år	362	10 426	9 340	
Demografisk förändring vuxenutbildning, 20-64 år	-96	211	284	
Kompensation löneökningar	8 374	8 500	8 700	
Planering etc. gymnasial utbildning (BP 2022)		-1 152		
Tillfällig anslagsökning för ökade pensionskostnader	-20 910			
Ämnesbetyg, implementering (BP 2022)	-144			
Grundläggande behörighet yrkesprogram (BP 2022)	1 224			
Stärkta skolbibliotek (BP 2024)	336	336		
Summa	-10 854	18 321	18 324	

- Resursfördelningssystemen för gymnasieskolan och vuxenutbildningen kopplat till demografisk utveckling vidmakthålls och ramen tillförs 0,3 miljoner kronor

Investeringsbudgetram

Kommunstyrelsen investeringsbudgetram				
Belopp i tkr	2024	2025	2026	2027
Övriga investeringar, ej ramjusterande	1 500	1 500	1 500	1 500
Landsbygd, ej ramjusterande	200	200	200	200
Finansiella anläggningstillgångar, andelar Kommuninvest	0	10 500	0	7 300
IT-verksamhet, ej ramjusterande	33 500	21 000	17 500	20 000
Inredning, nytt kommunarkiv, ramjusterande		1 800		
Civil beredskap		10 000	10 000	10 000
Investeringar för Kalmar Hamn AB, ej ramjusterande	13 200	12 100	10 000	10 700
Mark- och fastighetsförvärv, ej ramjusterande	10 000	10 000	10 000	10 000
Fastigheter och infrastruktur, ej ramjusterande	55 000	55 000	55 000	55 000
Fastigheter och infrastruktur, ramjusterande	414 350	404 900	320 000	299 600
Total	527 750	527 000	424 200	414 300

Kommunstyrelsen tilldelas investeringsmedel om

- 7,3 miljoner kronor för finansiella anläggningstillgångar under 2027, avseende andelar i Kommuninvest, enligt beslutad kapitaliseringsplan från Kommuninvest (ej ramjusterande).
- 20,0 miljoner kronor för IT-verksamheten under 2027, som är kopplat till beräknat behov inom verksamheterna (ej ramjusterande).
- 10,0 miljoner årligen, under perioden 2025–2027, avseende investeringar inom civil beredskap (ramjusterande).
- 12,1 miljoner kronor under 2025 avseende investeringar för Kalmar Hamn AB, vilket är 3,0 miljoner kronor mer jämfört med föregående års budget och är kopplat till pågående och planerade investeringar (ej ramjusterande).
- 10,7 miljoner kronor under 2027 avseende investeringar för Kalmar Hamn AB, som är kopplat till pågående och planerade investeringar (ej ramjusterande).
- tilldelas investeringsmedel enligt tidigare nivåer (ej ramjusterande och ramjusterande) för övriga investering, som ej specificerats i punkt ovan, under perioden 2025–2027.

Tilldelade investeringsmedel för ramjusterande investeringar avseende fastighet och infrastruktur baseras på övriga tilldelade ramjusterande medel och fastställd total nivå. Budgetposten "Markförsörjning" har ändrat benämning till "Mark- och fastighetsförvärv".

Kommunstyrelsen exploateringsverksamhet				
Belopp i tkr	2024	2025	2026	2027
Produktion av arbetsområden och bostadsområden	101 700	97 200	64 100	141 200
Total	101 700	97 200	64 100	141 200

Kommunstyrelsen tilldelas investeringsmedel om totalt 302,5 miljoner kronor för investeringar inom exploateringsverksamheten för perioden 2025–2027, som är kopplat till pågående och planerade investeringar (ej ramjusterande).

Kommunens revisorer

Kommunens revisorer		<i>Förändring mot föregående år</i>		
Förändringar i driftbudgetram (tkr)		2025	2026	2027
Ökade kostnader för nytt regelverk för kommunal finansiell revision (KISA)		400		
Summa		400	0	0

- I enlighet med kommunfullmäktiges presidiums förslag utökas kommunens revisorers driftbudgetram med 0,4 miljoner kronor med anledning av ökade krav i den nya revisions-standarden KISA.

Samhällsbyggnadsnämnden

Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för de uppgifter som kommunen har inom miljö- och hälsoskyddsområdet samt inom plan- och byggnadsväsendet. Nämnden fullgör också de uppgifter som kommunen har enligt lag eller annan författning inom dessa områden.

Övergripande verksamhetsmål

- ✓ Kalmar ska vara en av landets bästa kommuner inom ekologisk hållbarhet, klimatomställning och klimatanpassning.
- ✓ Kalmar ska vara en av landets attraktivaste kommuner att bo, leva, besöka, studera, arbeta och bedriva näring i.
- ✓ Kalmar ska vara en av landets bästa kommuner inom social hållbarhet.
- ✓ Kalmar ska vara en av landets bästa kommunala arbetsgivare.

Uppdrag

1. Att tillsammans med vatten- och miljönämnden möjliggöra förutsättningar för att tillskapa två nya naturreservat på Stensö 2025 respektive Drag 2026.
2. Att tillsammans med vatten- och miljönämnden aktivt arbeta för beteendepåverkan med syfte att nå mobilitetsstrategins intentioner.

3. Att genomföra de projekt som är kopplade till den beslutade mobilitetsstrategin. Följande projekt är högt prioriterade i arbetet för att genomföra mobilitetsstrategin
  - Gång- och cykelväg, hållplats Tullslätten, västra sidan
  - Hållplats och breddning gång- och cykelväg Norra vägen, östra sidan, sträckan Gröndalsvägen-Erik Dahlbergs väg
  - Hållplats vid Giraffen, riktning Kalmar C
  - Gång- och cykelväg Erik Dahlbergs väg, södra sidan, Norra vägen-S:t Gertrudsgata
  - Korsningar gång- och cykelvägar, Stensövägen, Margaretaplan-S:t Göransgatan
4. Att se över möjligheterna till att anordna enklare trafiksäkerhetsåtgärder för cyklister i Oxhagen.

Förändringar i driftbudgetram

Samhällsbyggnadsnämnden	Förändring mot föregående år		
	2025	2026	2027
Förändringar i driftbudgetram (tkr)			
Kompensation för kostnadsökning vid köp av verksamhet (löneandel)	39	40	41
Volymförändringar IT-verksamhet	-344		
Uppdrag effektivisering och omställning (från budget 2024)	-620		
Handläggningssystem för lantmäterienheten 1,1 mnkr per år 2026-2027		1 100	
Öppen data-direktivet, kompensation för intäktsbortfall	500	500	
Summa	-425	1 640	41

- Samhällsbyggnadsnämnden tillförs 0,5 miljoner kronor 2025 och ytterligare 0,5 miljoner kronor 2026 för att kompensera intäktsbortfallet när Öppen data-direktivet slår igenom.

Investeringsbudgetram

Samhällsbyggnadsnämnden investeringsbudgetram				
Belopp i tkr	2024	2025	2026	2027
Övriga investeringar, ej ramjusterande	1 100	1 100	1 100	1 100
Total	1 100	1 100	1 100	1 100

Samhällsbyggnadsnämnden tilldelas investeringsmedel enligt tidigare nivåer för övriga investeringar (ej ramjusterande) under perioden 2025–2027.

Serviceenämnden

Serviceenämnden ansvarar för att det finns ändamålsenliga lokaler, varor, fordon, fastighetservice, inköps-, transport- och verkstadstjänster samt kost- och lokalvårdstjänster till kommunens verksamheter (upphandlings- och inköpsenheten övergår till kommunstyrelsen från och med 1 januari 2025). Nämnden ansvarar även för underhåll av gator, parker och grönområden.

Övergripande verksamhetsmål

- ✓ Kalmar ska vara en av landets bästa kommuner inom ekologisk hållbarhet, klimatomställning och klimatanpassning.
- ✓ Kalmar ska vara en av landets attraktivaste kommuner att bo, leva, besöka, studera, arbeta och bedriva näring i.
- ✓ Kalmar ska vara en av landets bästa kommuner inom social hållbarhet.
- ✓ Kalmar ska vara en av landets bästa kommunala arbetsgivare.

Uppdrag

1. Att tillsammans med utbildningsnämnden införa frukost till kommunens högstadieelever. Utvärdering ska göras med bedömning av effekterna utifrån lärarnas och elevernas perspektiv.
2. Att tillsammans med kultur - och fritidsnämnden utifrån ett utvecklingsinriktat helhetsgrepp arbeta fram förslag på användningsområde för Tullbrokolans lokaler.
3. Att genomföra en upphandling för kommunal verksamhet i Norrliden med omnejd i syfte att omlokalisera kommunal verksamhet.
4. Att tillsammans med kultur- och fritidsnämnden göra en utredning kring ny sporthall/aktivitetshus och utbyggd multiarena i Norrliden.

Förändringar i driftbudgetram

Servicenämnden	Förändring mot föregående år		
	2025	2026	2027
Förändringar i driftbudgetram (tkr)			
Kompensation för kostnadsökning vid köp av verksamhet (löneandel)	526	542	558
Demografisk förändring kost skola	235	-518	-830
Effekt av komponentavskrivning, återläggning av ram t.o.m. 2027	4 400	4 400	4 400
Uppdrag effektivisering och omställning (från budget 2024)	-3 098		
Volymförändringar IT-verksamhet	-213		
Frukost på högstadiet (totalt 1,6 mnkr/år)	600		
Förstärkt inköpsverksamhet, bl.a. inom hållbarhetsområdet (VP 2022)	-2 100		
Kompensation för ökade livsmedelskostnader (inflation)	3 000		
Summa	3 350	4 424	4 128

- Den successiva återläggningen av ram för att kompensera för högre kapitalkostnader som en följd av övergången till komponentredovisning fortsätter enligt plan.
- För att kompensera för kostnadsökningar avseende livsmedel i kostverksamheten tillförs ytterligare 3 miljoner kronor.
- Försöksverksamheten med frukost övergår i frukost för hela högstadiet och tillförs ytterligare 0,6 miljoner kronor för ett totalt anslag om 1,6 miljoner kronor

Investeringsbudgetram

Servicenämnden investeringsbudgetram				
Belopp i tkr	2024	2025	2026	2027
Övriga investeringar, ej ramjusterande	1 100	1 100	1 100	1 100
Planerat underhåll fastighet och infra, ej ramjusterande	44 000	44 000	44 000	44 000
Fordon, maskiner, ej ramjusterande	18 900	40 800	18 500	29 500
Total	64 000	85 900	63 600	74 600

Servicenämnden tilldelas investeringsmedel

- enligt tidigare nivåer för övriga investeringar (ej ramjusterande) under perioden 2025–2027.
- om 44,0 miljoner kronor årligen (ej ramjusterande) avseende planerat underhåll för fastighet och infrastruktur under perioden 2025–2027, vilket är 10,0 miljoner kronor lägre år 2025 jämfört med föregående års budget. Detta beror främst på att en del planerade investeringar tidigare lagts och utförts under 2024.
- om totalt 88,8 miljoner kronor (ej ramjusterande) under perioden 2025–2027 avseende fordon och maskiner. Detta är 9,5 miljoner kronor mer för år 2025 jämfört med föregående års budget och är kopplat till verksamheternas planerade behov av fordon och maskiner.

Kultur- och fritidsnämnden

Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för kommunens kultur- och fritidsverksamhet, inklusive bibliotek, fritidsgårdar, kultur-, idrotts- och föreningsverksamhet, kulturskola, ungdomshuset UNIK, kultur- och fritidsfilialer och Äventyrsbadet.

Övergripande verksamhetsmål

- ✓ Kalmar ska vara en av landets bästa kommuner inom ekologisk hållbarhet, klimatomställning och klimatanpassning.
- ✓ Kalmar ska vara en av landets attraktivaste kommuner att bo, leva, besöka, studera, arbeta och bedriva näring i.
- ✓ Kalmar ska vara en av landets bästa kommuner inom social hållbarhet.
- ✓ Kalmar ska vara en av landets bästa kommunala arbetsgivare.

Uppdrag

1. Att tillsammans med servicenämnden utifrån ett utvecklingsinriktat helhetsgrepp arbeta fram förslag på användningsområde för Tullbroskolans lokaler.
2. Att tillsammans med servicenämnden göra en utredning kring ny sporthall/aktivitetshus och utbyggd multiarena i Norrliden.

Förändringar i driftbudgetram

Kultur- och fritidsnämnden	Förändring mot föregående år		
	2025	2026	2027
Förändringar i driftbudgetram (tkr)			
Kompensation för prisökning övriga kostnader	3 647	3 891	3 988
Kompensation för avtrappning av hyresrabatt avseende KIFAB/SBB Arena	196		
Volymförändringar IT-verksamhet	77		
Uppdrag effektivisering och omställning (från budget 2024)	-2 283		
Damidrott	2 000		
Värdskap kulturhuset Strömmen	700	1 000	
Ett Kalmar för alla	1 000		
Nettokostnadsökning för ny bad- och friskvårdsanläggning finns i central pott			
Summa	5 337	4 891	3 988

- För damidrotten vars ekonomiska förutsättningar är sämre än herridrottens tillförs 2 miljoner kronor
- För värdskapet i det nya kulturhuset Strömmen tillförs 0,7 miljoner kronor 2025 och ytterligare 1 miljoner kronor 2026
- För arbetet med Ett Kalmar för alla tillförs 1 miljoner kronor

Investeringsbudgetram

Kultur- och fritidsnämnden investeringsbudgetram				
Belopp i tkr	2024	2025	2026	2027
Övriga investeringar, ej ramjusterande	6 000	6 000	6 000	6 000
Kulturkvarteret inventarier, ramjusterande		2 300		
Total	6 000	8 300	6 000	6 000

Kultur och fritidsnämnden tilldelas investeringsmedel enligt tidigare nivåer för övriga investeringar (ej ramjusterande) och för kulturkvarteret, inventarier (ramjusterande) under perioden 2025–2027.

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden ansvarar för kommunens verksamhet inom förskola och fritidshem samt det offentliga skolväsendet för barn och ungdomar (förskoleklass, grundskola och anpassad grundskola). Nämnden har även tillsynsansvar för fristående förskolor i kommunen. Det finns 16 fristående förskolor och 8 fristående skolor i Kalmar kommun.

Övergripande verksamhetsmål

- ✓ Kalmar ska vara en av landets bästa kommuner inom ekologisk hållbarhet, klimatomställning och klimatanpassning.
- ✓ Kalmar ska vara en av landets attraktivaste kommuner att bo, leva, besöka, studera, arbeta och bedriva näring i.
- ✓ Kalmar ska vara en av landets bästa skolkommuner.
- ✓ Kalmar ska vara en av landets bästa kommuner inom social hållbarhet.

- ✓ Kalmar ska vara en av landets bästa kommunala arbetsgivare.

Uppdrag

1. Att tillsammans med servicenämnden införa frukost till kommunens högstadieelever. Utvärdering ska göras med bedömning av effekterna utifrån lärarnas och elevernas perspektiv.

Förändringar i driftbudgetram

Utbildningsnämnden	Förändring mot föregående år		
	2025	2026	2027
Förändringar i driftbudgetram (tkr)			
Demografisk förändring grundskola och barnomsorg; antal elever och barn	-6 344	-5 378	-8 055
Ökad vistelsetid i förskolan, från 35,8 till 36,3 timmar per vecka	2 810		
Kompensation för kostnadsökning vid köp av verksamhet (löneandel)	2 097	2 160	2 225
Volymförändringar IT-verksamhet	762		
Gemensamt skolval (BP 2022 och BP 2023)	-576		
Nationella prov, digitala och centralt rättade (BP 2022 och BP 2024)	219	-292	
Stärkta skolbibliotek (BP 2024)	1 124	1 124	
Uppdrag effektivisering och omställning (från budget 2024)	-8 112		
Trygghetsskapande insatser på högstadieskolorna (3 mnkr UN egen insats)	3 500	3 500	
Summa	-4 520	1 114	-5 830

- Utbildningsnämnden tillförs 3,5 miljoner kronor 2025 och ytterligare 3,5 miljoner kronor 2026 för trygghetsskapande insatser på högstadieskolorna. Utbildningsnämnden tar 3 miljoner kronor inom befintlig ram för en samlad satsning om 10 miljoner kronor.

Investeringsbudgetram

Utbildningsnämnden investeringsbudgetram				
Belopp i tkr	2024	2025	2026	2027
Övriga investeringar, ej ramjusterande	10 000	13 500	13 500	13 500
Överfört från Södermøre kommundelsnämnd, ramjusterande	2 650			
Total	12 650	13 500	13 500	13 500

Utbildningsnämnden tilldelas årliga investeringsmedel om 13,5 miljoner kronor för perioden 2025–2027, avseende övriga investeringar (ej ramjusterande). Detta är 3,5 miljoner kronor mer för år 2025 jämfört med föregående års budget och utökningen från 10,0 miljoner kronor till 13,5 miljoner kronor avser planerade årliga inköp av Chromebooks.

Omsorgsnämnden

Omsorgsnämndens verksamhetsområden är socialtjänst enligt Socialtjänstlagen och hälso- och sjukvård enligt Hälso- och sjukvårdslagen avseende:

- Socialtjänstens insatser i form av hemtjänst och vård- och omsorgsboende.
- Övriga insatser för att äldre människor ska få möjlighet att leva och bo självständigt.

- Uppföljning och tillsyn av nämndens beslutade insatser om vård och omsorg oavsett utförare.
- Hälso- och sjukvård inom omsorgsnämndens och socialnämndens verksamhetsområde i enlighet med kommunens ansvar i hälso- och sjukvårdslagen och i överensstämmelse med det avtal som är upprättat med regionen.

Övergripande verksamhetsmål

- ✓ Kalmar ska vara en av landets bästa kommuner inom ekologisk hållbarhet, klimatomställning och klimatanpassning.
- ✓ Kalmar ska vara en av landets attraktivaste kommuner att bo, leva, besöka, studera, arbeta och bedriva näring i.
- ✓ Kalmar ska vara en av landets bästa äldreomsorgskommuner.
- ✓ Kalmar ska vara en av landets bästa kommuner inom social hållbarhet.
- ✓ Kalmar ska vara en av landets bästa kommunala arbetsgivare.

Uppdrag

1. Att se över behovet av ett nytt vård- och omsorgsboende i södra kommundelen.
2. Att göra en analys som tydliggör förutsättningarna för ett framtida Tillsammans-paket eller motsvarighet till detta. En reservation återfinns om 30 miljoner kronor centralt huruvida fortsatt statsbidrag kommer att utgå eller inte.
3. Att säkerställa funktionen "Fixartjänsten" i enlighet med hur den tidigare fungerat. Under många år har omsorgsförvaltningen genom "Fixartjänsten" varit behjälpliga med att exempelvis hänga upp gardiner hemma hos enskilda äldre. Funktionen har varit uppskattad och sannolikt lett till en minskad andel fallolyckor och därigenom minskat lidande och kostnader. Under det senaste året har funktionen ändrat inriktning vilket lett till en otydlighet i tjänsten som ska vara enkel att nyttja.

Förändringar i driftbudgetram

Omsorgsnämnden	Förändring mot föregående år		
	2025	2026	2027
Förändringar i driftbudgetram (tkr)			
Resursfördelning äldreomsorg baserad på demografisk förändring	18 852	21 331	18 522
Kompensation för kostnadsökning vid köp av verksamhet (löneandel)	3 137	3 294	3 459
Villa Linné, drift av 50+10 boendeplatser (50%)	3 825		
31 nya boendeplatser Lindsdal (50%)			11 858
Uppdrag effektivisering och omställning (från budget 2024)	-8 745		
Volymförändringar IT-verksamhet	-74		
Fast omsorgskontakt i särskilt boende (BP 2025)		1 679	1 679
Finansiering av Tillsammanspaketet när statsbidrag upphör	7 000		
2026 reserveras 30 mnkr i centralt anslag, fördelas efter uppdrag			
Summa	23 995	26 304	35 518

- För demografisk förändring inom hemtjänstverksamheten tillförs 18,9 miljoner kronor

- För drift av nya boendeplatser på Villa Linné tillförs 3,8 miljoner kronor
- När de prestationsbaserade statsbidragen för ökad bemanning av sjuksköterskor i särskilt boende och lägre andel timanställda i äldreomsorgen fasas ut tillförs 7 miljoner kronor 2025 i egna medel för att vidmakthålla Tillsammanspaketet. Inför 2026 reserveras ytterligare 30 miljoner kronor i centralt anslag som kan omfördelas till nämnden efter avslutat uppdrag.

Investeringsbudgetram

Omsorgsnämnden investeringsbudgetram				
Belopp i tkr	2024	2025	2026	2027
Övriga investeringar, ej ramjusterande	6 275	9 275	6 925	5 300
HSL-specialhjälpmedel (KHS)	500	500	500	500
Inventarier till nya äldreboenden (ramjusterande)	3 000	0		20 000
Total	9 775	9 775	7 425	25 800

Omsorgsnämnden tilldelas investeringsmedel

- om totalt 21,5 miljoner kronor (ej ramjusterande) under perioden 2025–2027 avseende övriga investeringar. Detta är 3,5 miljoner kronor mer för år 2025 och 2,4 miljoner kronor mer för år 2026, jämfört med föregående års budget. Ökningen är främst kopplad till verksamhetens behov av teknisk utrustning och inventarier i nya och nyrenoverade lokaler.
- enligt tidigare nivåer för HSL-specialhjälpmedel, KHS (ej ramjusterande) under perioden 2025–2027.
- om 20,0 miljoner kronor (ramjusterande) avseende inventarier till nya äldreboenden under 2027.

Socialnämnden

Socialnämnden ansvarar för de uppgifter som kommunen har avseende;

- stöd och service till personer med omfattande och varaktiga funktionsnedsättningar inom detta verksamhetsområde
- individ- och familjeomsorg såsom missbruks- och beroendevård, ekonomiskt bistånd, social barn- och ungdomsvård, våld i nära relationer samt kommunens del av ungdomsmottagning
- mottagande av ensamkommande barn
- familjerätt
- tillstånd för, och tillsyn av; alkohol, tobak, tobaksfria nikotinprodukter samt receptfria läkemedel
- Kalmars Mötesplatser i Oxhagen, Berga och Norrliden för långsiktigt hållbar utveckling i våra stadsdelar

Övergripande verksamhetsmål

- ✓ Kalmar ska vara en av landets bästa kommuner inom ekologisk hållbarhet, klimatomställning och klimatanpassning.

- ✓ Kalmar ska vara en av landets attraktivaste kommuner att bo, leva, besöka, studera, arbeta och bedriva näring i.
- ✓ Kalmar ska vara en av landets bästa kommuner inom stöd från socialtjänst.
- ✓ Kalmar ska vara en av landets bästa kommuner inom social hållbarhet.
- ✓ Kalmar ska vara en av landets bästa kommunala arbetsgivare.

Uppdrag

Inget särskilt uppdrag delas ned till nämnden aktuellt verksamhetsår.

Förändringar i driftbudgetram

Socialnämnden	Förändring mot föregående år		
	2025	2026	2027
Förändringar i driftbudgetram (tkr)			
Kompensation för kostnadsökning vid köp av verksamhet (löneandel)	2 314	2 384	2 455
Volymökning inom funktionsnedsättning (LSS)	13 750	17 260	10 310
Volymförändringar IT-verksamhet	-82		
Uppdrag effektivisering och omställning (från budget 2024)	-1 781		
Stärkt rätt till assistans, minskat åtagande (BP 2022 och BP 2023 samt BP 2024)	-1 314	-1 314	
Ny socialtjänstlag (BP 2025)	438	438	
Brottsförebyggande arbete i socialtjänstlaget (BP 2025)	219	219	
Stärka samhällsvårdens innehåll, barn och unga (BP 2025)	1 168	1 173	
Fler verktyg för socialtjänsten att stärka skyddet för barn (BP 2025)	219	219	
Utökat anhörigstöd till barn och vuxna (BP 2025)		1 022	1 022
Effektivare kontaktförbudslagstiftning (BP 2025)	73		
Ökat informationsflöde till brottsbekämpningen (BP 2025)	73		
Mötesplatserna, del av Ett Kalmar för alla	1 000		
Ökade behov inom socialtjänst	17 000		
Summa	33 077	21 401	13 787

- För att fortsätta utbyggnaden av funktionshinderomsorgen tillförs 13,8 miljoner kronor
- Anslaget för mötesplatserna som en del av Ett Kalmar för alla tillförs 1 miljon kronor
- För att möta de ökade behoven inom socialtjänsten tillförs 17 miljoner kronor

Investeringsbudgetram

Socialnämnden investeringsbudgetram				
Belopp i tkr	2024	2025	2026	2027
Övriga investeringar, ej ramjusterande	1 400	1 400	1 400	1 400
Ramjusterande medel för utrustning i nya bostäder		1 000		400
Total	1 400	2 400	1 400	1 800

Socialnämnden tilldelas investeringsmedel

- enligt tidigare nivåer för övriga investeringar (ej ramjusterande) under perioden 2025–2027.
- om totalt 1,4 miljoner kronor (ramjusterande) avseende inventarier till nya boenden under 2025 och 2027.

Bilagor

Bilaga 1, Investeringar med objekt per kategori 2025–2027

Nedanstående lista visar framställda investeringsbehov för fastigheter och infrastruktur. När i tid dessa kommer att genomföras beror bland annat på befolkningsutveckling och rådande byggkonjunktur.

Projekt under punkt 1 och 2 är projekt som pågår eller planeras att starta under 2025.

1.1 Förskole- och skollokaler

- Falkenbergskolan, tillbyggnad matsal/ ombyggnad kök
- Funkaboskolan ventilationsanläggning
- Ljungbyholmsskolan, utökning klassrum
- Snurrom nybyggnad förskola, med tillagningskök (exkl. färdigställande plan 2)
- Södermöre, anpassning tillgänglighet skola
- Trekanten nybyggnad förskola

1.2 Fritidslokaler

- Folkets Park
- Bevattningslösningar fotbollsplaner
- Kulturkvarteret, hus Abborren (inkl. konstnärlig gestaltning)
- Gasten (omklädningsrum m m)

1.3 Omsorgslokaler

- Snurrom LSS boende, 6+2 lägenheter
- LSS boende

1.4 Fastighet övrigt

- Fortsättning Energitjänsteprojektet
- Fortsättning Solcellsprojektet
- Laddstolpar (lagkrav från 1/1 2025)
- Pumpen, till-/ ombyggnad arbetslokaler
- Om- och tillbyggnad kök/matsal Lars Kaggskolan

1.5 Gatuverksamhet, inklusive gång- och cykelväg (GC) och parkering

- Gamla stan, reinvesteringar belysning, beläggning etc.
- Utveckling Norrliden centrum
- Gång- och cykelväg, hållplats Tullslätten, västra sidan (mobilitetsstrategi)
- Hållplats och breddning gång- och cykelväg Norra vägen, östra sidan, sträckan Gröndalsvägen-Erik Dahlbergs väg (mobilitetsstrategi)
- Hållplats vid Giraffen, riktning Kalmar C (mobilitetsstrategi)
- Lindsdals C, gång- och cykelväg Förlösavägen och Kalmarvägen

- Rinkabyholm, ombyggnad gamla E22 (inkl. "åtgärd Trafikverket")
- Snurrom, infrastruktur bad- och friskvårdsanläggning (bl. a. entrégata, GC-väg, parkering, parkstråk)
- Ombyggnation hållplats Norra vägen (Snurrom infrastruktur)
- Ombyggnation cirkulationsplats Norra vägen (Snurrom infrastruktur)
- Ombyggnation Värnsnävägen mellan Norra vägen och Lotusvägen (Snurrom infrastruktur)
- Utbyggnad av Vänskapens väg, inkl. bl. a. busshållplatser, GC-väg, korsningsåtgärder (Snurrom infrastruktur)
- Trafiksäkerhetsåtgärder Revsuddevägen

1.6 Övrig infrastruktur

- Kalmar City (trygghets- och tillgänglighetsåtgärder m m)
- Kalmar Dämme, reinvestering
- Mellanlager massor
- Reinvestering träd, ersättning av stadsträd (inkl. fortsättning)
- Skansparken, byggnation Kalmar rosenträdgård
- Snurrom "friluftsstaden", park- och rekreationsområden
- Tillgänglighet badplatser
- Varvsholmen ("gamla slipen", norra udden, nordöstra promenaden)
- Ölandskajen, resterande del av gatan och "kajyta"

2. Fastighets- och infrastruktur projekt, "årliga medel" (reinvestering etc.)

- Mindre fastighetsinvesteringar, ramjusterande/ej ramjusterande/externa (SF)
- Befästningsverk (KLK, POB)
- Gatuverksamhet, gång- och cykelväg, parkering (SBK)
- Gator/vägar, gång-/cykelväg, beläggning, belysning, reinvestering, ledningsförnyelse (SF)
- Kajerna hamnen, underhåll (SF)
- Renovering broar (SF)
- Friluftsverksamhet (SF)
- Parkverksamhet (SF)
- Idékatalogen (KLK, POB)
- Tillgänglighet (SF)
- Utvecklingsdialoger (KLK)
- Fastighets- och infrastrukturinvesteringar (KLK)

3. Projekt med pågående projektering eller projektering som planeras startas under 2025 och om utrymme finns kan projekten startas.

Beslut om vilket/vilka projekt som ska startas tas av planutskottet och bereds av plan- och investeringsberedningen.

- Snurrom, skola (sporthall, matsal) F-6, på sikt F-9 (projekteringsmedel)
- Snurrom bad- och friskvårdsanläggning cirkulationsplats

- (projekteringsmedel)
- Om- och tillbyggnad f.d. Silvergärdsskolan, Smedby, inkl. tillagningskök (projekteringsmedel)
- Sporthall Norrliden (projekteringsmedel)
- Kulturpark vid Krusenstiernska (projekteringsmedel)

4. Projekt som kan komma att lyftas in i perioden, om utrymme finns.

Beslut om vilket/ vilka projekt som ska startas tas av planutskottet och bereds av plan- och investeringsberedningen.

- Kalmarsundsskolan hus 03, ombyggnad till förskola 4 avd.
- Pumpen arbetslokaler fastighetservice
- Förvaltningslokal, ombyggnad (projekteringsmedel)
- Sporthall Norrliden (medel för genomförande)
- Gasten, infrastruktur
- Rinkabyholm (Hossmo), konstgräsplan
- Rockneby förändring gräsfotbollsplan
- Ny publikyta Hatstore Arena
- Kalmar teater, nytt råsysteem, linor
- Kulturpark vid Krusenstiernska (medel för genomförande)
- Fjölebro Förmansv, norra del, ny sträckning Nils Holgers väg
- Gång- och cykelväg Erik Dahlbergs väg, södra sidan, Norra vägen-S:t Gertrudsgata (mobilitetsstrategi)
- Korsningar gång- och cykelvägar, Stensövägen, Margaretaplan-S:t Göransgatan (mobilitetsstrategi)
- Gatuverksamhet, gång- och cykelväg, parkering (SBK). Utökning "årliga medel"
- Gator/ vägar, gång-/cykelväg, beläggning (SF). Utökning "årliga medel"
- "Missing lights". Utökning "årliga medel"

5. Framförda investeringsbehov som flyttas till nästa investeringsprocess 2026-2028

- Snurrom, skola (sporthall, matsal) F-6, på sikt F-9 (medel för genomförande)
- Djurängens förskola tillbyggnad
- Kalmarsundsskolan ombyggnad av kök/matsal
- Lindsdal nybyggnad förskola (Sjöängens förskola) (projekteringsmedel)
- Läckeby tillbyggnad Åby förskola
- Om- och tillbyggnad f.d. Silvergärdsskolan, Smedby, inkl. tillagningskök (medel för genomförande)
- Rockneby, tillbyggnad förskolan Torsbäcken
- Snurrom förskola (färdigställande plan 2)
- Topasen nybyggnad förskola (Oxhagen)
- Tvärskog, nybyggnad förskola
- LSS boende (geografisk placering ej klar)
- Vård- och omsorgsboende
- Läns museet, ombyggnad plan 5

- Ebbetorp grovomklädning
- Ebbetorp internt spridningsnät VA
- Ebbetorp rökövningshus
- Förvaltningslokal, ombyggnad (medel för genomförande)
- Södra Utmarken 11-manna fotbollsplan
- Tingbyskans Smedby, renovering planer
- Gröndal konstgräsplan
- Konstgräsplan Gasten C
- Guldfågeln Arena, byte/reinvestering gräsplan
- Halltorp busshållplats
- Moskogen, avfart/infrastruktur
- Mörevägen, övertagande del av väg 570 (projektering)
- Bergkristallen 2, gång- och cykelväg Gustav Adolfs väg
- Snurrom bad- och friskvårdsanläggning cirkulationsplats (medel för genomförande)
- Hatstore arena transportväg Carlbergsparken
- Dunövägen, gång- och cykelväg
- Fjölebro Förmansvägen, södra del, ny sträckning Nils Holgers väg
- Lindsdals C, ny busshållplats och gång- och cykelväg Kanngjutarvägen
- Värnsnäs vägen, omdragning av väg (Snurrom infrastruktur)
- Södra staden (Rinkabyholm), stråk/övergångar

Nedanstående investeringsprojekt: stryks / ändrad inriktning / ingår i annat projekt

- Ombyggnation Funkaboskolan (anpassning matsal m m)
- Snurrom "trafikplats E22 cirkulationsplats, inkl. verksamhetsgata" (projekteringsmedel)
- Norrliden, läktare
- Brännarhallen, byte matta
- Rockneby gräsfotbollsplan
- Berga, Marsvägen / Herkulesvägen gång- och cykelväg

Tillkommande externt hyrda lokaler (inkl. särskild kompensation intern hyra)

- Bad- och friskvårdsanläggning (kultur- och fritidsnämnden)
- Villa Linné, vård- och omsorgsboende (omsorgsnämnden)
- Dampehammar 1:74 Enliden (omsorgsnämnden)
- Träffpunkt/hemtjänstlokal Funkabo (omsorgsnämnden)
- Lindsdal, hemtjänsten, tillfällig lokal (omsorgsnämnden)
- Lokalförsörjningsplan, NÄLP (omsorgsnämnden)
- Lindsdal, vård- och omsorgsboende (omsorgsnämnden)
- Tullbroskolan (särskild kompensation intern hyra)

Bilaga 2, Kommunalekonomiskt regelverk

God ekonomisk hushållning med balanskravet

Enligt kommunallagen ska kommuner ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet på både kort och lång sikt. Grundtanken bakom begreppet god ekonomisk hushållning är att varje generation ska bära kostnaderna för den välfärd som de själva beslutar om och konsumerar, och inte vältra över en skuld på nästa generation. God ekonomisk hushållning har två perspektiv; ett finansiellt perspektiv och ett verksamhetsperspektiv. Båda behöver vara på en godtagbar nivå för att god ekonomisk hushållning ska anses uppnådd. Ett starkt ekonomiskt resultat på bekostnad av en verksamhet med stora brister är inte god ekonomisk hushållning, lika lite som en verksamhet av högsta kvalitet på bekostnad av negativa resultat och en försvagad ekonomisk ställning.

God ekonomisk hushållning förutsätter är att det finns balans mellan löpande kostnader och intäkter. Balanskravet i kommunallagen tar sikte på det, som i korthet innebär att intäkterna alltid ska överstiga kostnaderna. Negativa resultat ska återställas inom tre år. Om det finns "synnerliga skäl" kan dock resultaträkningen undantagsvis underbalanseras. Det innebär att synnerliga skäl kan omfatta både budget och utfall.

För att uppnå god ekonomisk hushållning räcker det inte med att balanskravet är uppfyllt. Resultatet bör hålla en nivå som Realt sett konsoliderar ekonomin på kort och lång sikt. En grov tumregel inom kommunsektorn är att resultatnivån för att uppnå god ekonomisk hushållning bör uppgå till minst två procent av skatter, utjämning och generella statsbidrag. Vikten av att varje kommun gör en egen analys av sina förutsättningar och behov och sätter mål utifrån dessa betonas.

Resultatutjämningsreserv (RUR) och resultatreserv (RER)

Sedan 2013 har kommunerna, om vissa förutsättningar varit uppfyllda, i en balanskravs-utredning fått reservera medel till, eller disponera medel ur, en resultatutjämningsreserv (RUR). Syftet med RUR är att kunna utjämna intäkter över en konjunkturcykel, så att balanskravet inte medför att en kommun med en i grunden balanserad ekonomi behöver skära ned i verksamheterna ett enskilt år när skatteintäkterna utvecklas svagt. Kalmar kommun hade vid ingången av 2024 en resultatutjämningsreserv uppgående till 296,6 miljoner kronor. 2023 var sista året som det var möjligt att reservera medel till RUR. Upparbetad RUR får dock användas enligt det gamla regelverket fram till och med utgången av år 2033.

Från och med räkenskapsåret 2024 medger kommunallagen i stället möjligheten att reservera medel till en resultatreserv (RER). RER ger den enskilda kommunen större rådgighet än RUR för att avgöra under vilka förutsättningar det är befogat att använda medlen för att täcka ett negativt resultat före balanskravsjusteringar. Lagen anger villkor för vilken resultatnivå som krävs för att få reservera medel till RER samt ett tak för hur stor en maximal RER får vara.

Varken RUR eller RER utgörs av några fonderade likvida medel, de utgör endast bokföringsmässiga andelar av det egna kapitalet. De består av tidigare års redovisade överskott som under vissa villkor får användas för att täcka negativa resultat. Negativa resultat behöver oavsett detta finansieras ur ett kassaflödesperspektiv.

Budgetens innehåll

Enligt kommunallagen ska kommuner årligen upprätta en budget för nästa kalenderår. Den ska upprättas så att balanskravet uppfylls, samt ange skattesatsen och anslagen. Det ska framgå hur verksamheten ska finansieras och hur den ekonomiska ställningen beräknas vara vid budgetårets slut. Budgeten ska innehålla en plan för ekonomin under en period av tre år, där budgetåret är periodens första år. Finansiella mål för god ekonomisk hushållning ska anges. Budgeten ska också innehålla en plan för verksamheten under budgetåret. I planen ska anges mål och riktlinjer som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

Vidare ska budgeten innehålla en redogörelse för ekonomin under budgetåret i de kommunala koncernföretagen. Som konstaterades i propositionen om effektiv ekonomistyrning i kommuner och regioner (2022/23:119), som sedermera inarbetades i lagstiftningen, kan en betydande del av en kommuns verksamhet bedrivas genom andra juridiska personer än kommunen. Detta bör synliggöras i budgeten för att den ska ge en mer rättvis bild av kommunens ekonomi. Det kan dock vara svårt att tidsmässigt samordna budgetprocesserna i koncernens olika delar. Sammantaget betyder det att något krav på en sammanställd koncernbudget inte ställs. Det ställs inte heller några krav på den kommunala koncernen på det sätt som gäller för en kommun avseende uppställande och utvärdering av mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning.

Kommunalekonomisk utjämning, LSS-utjämning och fastighetsavgift

I systemet för kommunalekonomisk utjämning ingår i huvudsak en modell för inkomstutjämning, en för kostnadsutjämning samt en regleringspost. Syftet är att åstadkomma likvärdiga ekonomiska möjligheter att bedriva sin verksamhet oavsett yttre förutsättningar.

- Inkomstutjämningen utjämnar för skillnader i skattekraft, skillnaden i beskattningsbar inkomst hos kommunernas befolkning. Staten garanterar 115 procent av medelskattekraften.
- Kostnadsutjämningen utjämnar för strukturella, opåverkbara skillnader i behov av kommunala verksamheter. Utjämning sker inte för skillnader i ambitionsnivå, avgiftsuttag och effektivitet.
- Statens bidrag till utjämningsystemet jämförs med statsbudgetens anslag för kommunalekonomisk utjämning. Vid ett överskott i anslaget fördelas det mellan kommunerna utifrån befolkningsandelar i kronor per invånare och benämns regleringsbidrag. Underskott fördelas på samma sätt och benämns regleringsavgift.

- LSS-utjämningen inom funktionshinderomsorgen syftar till att utjämna för kostnader av insatser enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).
- Den kommunala fastighetsavgiften som infördes 2008 växlades mot den tidigare statliga fastighetsskatten och minskade statsbidragen till kommunerna med motsvarande summa.

Intäkter 2025 från skatt, utjämning, generella statsbidrag, prognos i cirkulär SKR 24:38	Miljoner kronor	Kronor per invånare
Skatteintäkter	4 161	57 291
Inkomstutjämning	950	13 075
Kostnadsutjämning	-215	-2 962
Regleringspost	171	2 350
LSS-utjämning	167	2 298
Fastighetsavgift	164	2 255
Summa intäkter	5 397	74 306

Bilaga 3, Kalmar kommuns principer för ekonomistyrning

Budgetprocess

Kalmar kommuns budgetprocess har sin tyngdpunkt under hösten. Kommunfullmäktige tar i november (december under valår) beslut om budgeten som helhet, vilket inkluderar att sätta mål och ge uppdrag, att fastställa nämndernas budgetramar för drift och investeringar samt fastställa skattesatsen för det kommande året.

Med utgångspunkt i kommunfullmäktiges budget antar nämnderna och bolagsstyrelserna egna mål och fördelar resurser inom den egna verksamheten. Respektive nämnd beslutar om internbudget senast den 31 december (efter valår den 31 januari). För budgetår 2025 medges nämnderna förlängd tidsfrist att besluta om målen till och med mars 2025, med anledning av den förändrade målstrukturen.

Senast den 15 augusti varje år ska nämnderna till kommunstyrelsen lämna ett budgetunderlag innehållande eventuella särskilda förslag inför nästa års budgetprocess. I budgetunderlaget beskrivs de ekonomiska och verksamhetsmässiga utmaningarna under den närmaste treårsperioden och på längre sikt. Utgångspunkten är oförändrade resurser utöver gällande resursfördelningssystem och kompensationer av löneökningar, nettohyresökningar och kapitaltjänstkostnader.

Nämnden beskriver eventuella förändrade förutsättningar, möjligheter eller risker som den inte anser sig kunna hantera med egna prioriteringar och åtgärder inom befintlig budgetram utan att göra väsentliga avsteg från verksamhetens nuvarande omfattning, kvalitet eller ambitionsnivå. I beskrivningen kan belopp anges vid konkreta behov av förändrade resurser, så kallade äskanden. Om äskanden framställs ska dessa ha en inbördes prioriteringsordning och det ska framgå om de av nämnden anses nödvändiga eller önskvärda. Ett äskande som bedöms nödvändigt ska vara av digniteten att nämnden bedömer sig vara förhindrad att fullgöra sitt uppdrag med mindre än att begärda resurser tillförs. Den bakomliggande orsaken till varje äskande ska specificeras. Det kan exempelvis vara förändringar i lagar eller annan yttre styrning, ökad verksamhetsvolym, önskan om högre kvalitet eller höjd ambitionsnivå.

Den centrala budgetmodellen som tillämpas tar sin utgångspunkt i den årliga samlade ökningen av intäkter från skatt, utjämning och generella statsbidrag. Resultatnivå för att förhålla sig till de finansiella målen för god ekonomisk hushållning fastställs. Det säkerställs utrymme för olika typer av finansiella poster såsom pensionskostnader, räntekostnader, utdelningar och borgensavgifter. Utrymme fastställs för kompensationer för såväl löneökningar som kostnader drivna av egna investeringar och externa hyror. Det kvarvarande utrymmet benämns "reformutrymme" och inom ramen för det hanteras demografiska behov, äskanden och riktade satsningar. Reformutrymmet kan utökas genom exempelvis högre utdelningar från koncernbolagen eller realisering av effektiviseringar och samordningsfördelar.

Inom den treåriga planeringsperioden ligger fokus på det närmaste året, det så kallade budgetåret. Åren därefter påverkas i stor utsträckning av faktorer som ännu inte är kända, och följdriktigt behandlas därför nämndernas ramar i huvudsak med fokus på behoven det närmaste året.

Justering av nämnders budgetramar, fördelningsprinciper

Anslag i budgeten anvisas till nämnderna som totala nettoanslag i driftbudgeten. För ombudgeteringar av anslag gäller:

- Nämnd får fatta beslut om interna ombudgeteringar som inte medför väsentliga ändringar av servicenivå, inte berör frågor av principiell art eller annat av särskild vikt. Sådana förslag ska överlämnas till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige för beslut. Nämnd får uppdra åt sin ordförande och vice ordförande eller åt förvaltningschefen att fatta beslut om rutinemässiga ombudgeteringar av administrativ karaktär.
- Kommunstyrelsen får fatta beslut om sådana ombudgeteringar mellan nämnder som inte medför ändringar av servicenivå, berör frågor av principiell art eller annars är av särskild vikt. Övriga förslag ska överlämnas till kommunfullmäktige för beslut.
- Justering av budgetramar mellan nämnder av organisatorisk, administrativ eller redovisningsteknisk karaktär som inte får någon nettopåverkan på resultatet eller de faktiska resurserna för nämndernas verksamheter får beslutas av kommundirektören. Exempel på sådan åtgärd är att skifta internfakturerings mot ramjustering för interna tjänster i syfte att förenkla den administrativa hanteringen.
- Kommunstyrelsen får besluta om senareläggning av planerade investeringar i budgeten, om det riskerar att bli avvikelser mot fastställd budget som begränsar kommunens finansiella handlingsutrymme.

Resursfördelningssystem

I Kalmar kommun tillämpas ett resursfördelningssystem där hänsyn tas till befolkningsförändringar i olika åldersgrupper. Detta innebär att ett underlag för grundskola, och barnomsorg samt i kostverksamheten räknas fram utifrån antalet barn och elever som beräknas finnas i verksamheterna för det aktuella budgetåret. Den senaste befolkningsprognosen som tagits fram i kommunen ligger till grund för beräkningen. Det finns även en modell för att ta hänsyn till befolkningsförändringar för hemtjänsten inom äldreomsorgen samt för att kompensera för drift av tillkommande ytor (gator, vägar och parker) i servicenämnden. Underlagen hanteras inom ramen för reformutrymmet i budgetmodellen. Beräkningarna för de demografiska och volymmässiga förändringarna blir en del av underlaget till reformutrymmet, jämte andra riktade satsningar och äskanden.

Med de anslag som i budgeten fördelas till nämnderna har de demografiska och volymbaserade behoven behandlats. Kompensation för det antal brukare i verksamheterna som använts som beräkningsgrund i budgetunderlagen anses därmed tillgodosedda och ny avstämning görs sedan mot dessa antal.

Även gentemot verksamhet som bedrivs i samverkan med andra kommuner genom gemensamma kommunalförbund finns resursfördelningssystem. Anslaget till köp av verksamhet från Kalmarsunds gymnasieförbund förändras avseende gymnasieskolan utifrån antalet 16–19-åringar samt avseende vuxenutbildningen för förändringen av antalet 20–64 år jämte nivån på arbetslösheten i respektive medlemskommun. Gentemot Räddningstjänsten Sydost används ett resursfördelningssystem som utgår från samlad befolkningsförändring i respektive medlemskommun, medlemskommunens andel av total befolkning samt för kostnadsökningar uttryckt i PKV (Prisindex kommunal verksamhet).

Löneökningar

Ett centralt anslag upptas för beräknade kostnadsökningar till följd av årliga lönerevisioner. Anslaget fördelas senare till nämnderna utifrån HR-verksamhetens löneunderlag. Därutöver finns ett årligt anslag på 1,5 miljoner kronor att fördela till särskilda insatser. Anslagets storlek tar sin utgångspunkt i en samlad bedömning kring antaganden om framtida löneutveckling och avtal på arbetsmarknaden lokalt och nationellt.

Hyror och kapitaltjänstkostnader

I centralt anslag upptas belopp för beräknade kompensationer till nämnderna för nya hyror och kapitaltjänstkostnader baserat på de interna och externa hyror som ger rätt till kompensation. Endast nettokostnadsökningen kompenseras. Anslagets storlek tar sin utgångspunkt i de ramjusterande objekten i investeringsbudgeten och en bedömning om externa hyror.

Komponentredovisning

Inför 2018 infördes komponentredovisning i Kalmar kommun. Det innebar att anläggningstillgångar delades upp i komponenter med olika avskrivningstider och en omfördelning gjordes mellan underhållskostnader i driftredovisningen och investeringsutgifter. Kortsiktigt gav övergången en positiv resultateffekt som över tid minskar i omfattning i takt med att avskrivningarna på investeringarna ökar. Denna effekt är redovisningsteknisk och medför inte ett motsvarande kassaflöde. Framöver görs en successiv återläggning av nämndernas driftbudgetramar i takt med ökande kapitaltjänstkostnader för komponentavskrivna anläggningstillgångar.

Upphandling

I de fall upphandlingar av varor och tjänster medför väsentligt förändrade kostnader kan nämnds budgetram bli föremål för justering. Effekten av upphandlingarna följs upp löpande, och halva kostnadsförändringen kan utgöra grund för ramjustering.

Statsbidrag

Kommunerna är i sin budgetprocess beroende av tidig, tydlig och långsiktig information om intäkternas utveckling. Statsbidrag utgör en betydande del av kommunernas totala intäkter och har därmed stor betydelse för hur den kommunala verksamheten dimensioneras såväl i omfattning som i kvalitet. Det finns två huvudtyper av statsbidrag:

- **Generella statsbidrag.** De generella statsbidragen har kommunen egen rådgivning över i enlighet med principerna för det kommunala självstyret. De är föremål för politiska prioriteringar i respektive kommun.
- **Riktade (specialdestinerade) statsbidrag.** De är avsedda att finansiera ett förutbestämt ändamål eller uppdrag och redovisas ihop med andra verksamhetsanknutna intäkter. Dessa bidrag är ofta kopplade till någon form av motprestation samt återrapportering till statlig myndighet. I Kalmar har nämnderna ansvar för att bevaka och söka riktade statsbidrag inom sina respektive verksamhetsområden.

Så kallade klustrade statsbidrag ökar i omfattning. Det innebär att olika riktade statsbidrag sammanförs till större grupperingar och riktas till ett bredare ändamål. I de fall klustrade statsbidrag riktas till en bredare målgrupp som berör flera nämnders eller kommunalförbunds ansvarsområden fördelas bidraget proportionellt till dessa.

Nya varianter av statsbidrag har vuxit fram de senaste åren. Formuleringar och begrepp kring villkor och restriktioner varierar stort i olika bidragsbeslut. Det blir allt svårare att bedöma om bidrag är generella eller riktade. Rådet för kommunal redovisning (RKR) utgår för närvarande enbart från om det finns ett villkor om återbetalning eller inte som enda grund för klassificering, oaktat vad det uttalade syftet med bidraget är.

Regleringar enligt finansieringsprincipen

I budgetpropositionen lägger regeringen normalt in ett antal poster i det generella statsbidraget till kommunerna avseende finansieringsprincipen. De uttrycks ofta i kronor per invånare. Det kan vara bidrag som tidigare varit riktade som nu omvandlas till generella eller att kommunerna ges ansvar för nya verksamheter som staten finansierar. Kalmar kommun tillämpar principen att fördela dessa medel oavkortat till respektive nämnd, bolag eller kommunalförbund som har ansvar för berörd verksamhet.

Resultatöverföring i samband med bokslut

Nämndernas resultatutjämningsfonder avvecklas vid årsskiftet 2024-12-31. Såväl positiva som negativa fonder nollställs mot övrigt eget kapital. Systemet återfinns inte i lagstiftning eller andra externa regelverk, och har i praktiken spelat ut sin roll då budgetavvikelse hanteras av andra interna ekonomistyrningsprinciper. I ekonomiskt utmanande tider finns inte finansiellt utrymme för att disponera medel ur dessa fonder då de får en direkt negativ påverkan på resultat och likviditet. Interna rutiner inom enskilda nämnder påverkas inte av detta beslut.

Ekonomi- och verksamhetsuppföljning

En fungerande ekonomistyrning förutsätter att det finns en utvecklad ekonomi- och verksamhetsuppföljning. En av ekonomistyrningens främsta uppgifter är att signalera avvikelser så att ledningen inom skäligen tid ska kunna göra förändringar i verksamheten.

Respektive nämnd ansvarar för uppföljning av verksamhet och ekonomi inom sitt ansvarsområde. Uppföljning ska ske på nivåer som tilldelats ett verksamhets- och

ekonomiskt ansvar. Varje förvaltning ansvarar för att kontinuerlig avrapportering sker till respektive nämnd vid fastställda tidpunkter. Nämnderna ansvarar för att rapportering till kommunstyrelse och kommunfullmäktige i enlighet med anvisningar genomförs. Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret att följa hur verksamhet och ekonomi utvecklas för hela kommunkoncernen.

Uppföljning ska ske i form av:

- Tertialrapport per den siste april till nämnd och kommunfullmäktige
- Tertialrapport per den siste augusti till nämnd
- Lagstadgad delårsrapport per den siste augusti till kommunfullmäktige
- Bokslutsinformation till kommunstyrelsen efter färdigställt årsbokslut
- Årsrapport per den siste december till nämnd
- Lagstadgad årsredovisning till kommunfullmäktige
- Månadsrapport till respektive nämnd per den siste februari och den siste oktober
- Rapporter under löpande år (månadsrapport, tertialrapport, delårsrapport) ska innehålla en prognos av det beräknade utfallet för helåret.
- Mål följs upp i delårsrapporten och årsredovisningen
- Uppdrag följs upp i kontinuerlig dialog med majoriteten och på tjänstepersonnivå och statusläge redovisas i samband med delårsrapport och årsredovisning

Nämnds åtgärder vid befarad eller konstaterad budgetavvikelse

Med budgetavvikelse avses både verksamhets- och ekonomisk avvikelse från fastställd budget eller särskilt budgetbeslut (ändringsbudget). Då negativ budgetavvikelse befaras eller konstateras ska nämnd utan onödigt dröjsmål meddela kommunstyrelsen, samt ta fram förslag på åtgärder för att tilldelad budgetram kan hållas. Efter dialog med nämnden föreslår kommunstyrelsen till kommunfullmäktige hur avvikelserna ska hanteras som en del av utövandet av uppsiktsplikten.

Åtgärder som innebär väsentliga avsteg från de av kommunfullmäktige antagna målen eller ambitionsnivåerna för verksamheten ska underställas kommunfullmäktige för beslut.

Vid konflikt mellan anslag och verksamhet gäller anslag. Ekonomin utgör därmed gräns för verksamhetens omfattning.

Budgetföljsamhet och jämförelser

En viktig del i att uppnå och bibehålla en god ekonomisk hushållning är att det finns en god budgetföljsamhet, det vill säga en hög samstämmighet mellan de budgetramar nämnderna fått sig tilldelade och det faktiska utfallet. Att nämnderna håller sina budgetramar är viktigt för att de övergripande finansiella målen ska uppnås. Den samlade budgetföljsamheten i Kalmar får över tid anses vara god. Enskilda nämnder redovisar emellanåt negativa budgetavvikelser, men detta

uppvägs ofta av andra nämnders positiva avvikelser. När budgetföljsamhet utvärderas bör exploateringsverksamheten samt andra jämförelsestörande poster exkluderas.

En av grundsatserna för god ekonomisk hushållning är att verksamheterna bedrivs ändamålsenligt och kostnadseffektivt. Det är viktigt att kunna utvärdera det och därvid också jämföra sig med sig själv över tid och även med andra kommuner. En sådan utvärdering behöver grundas i fler faktorer än att hålla tilldelad budgetram. Nettokostnad för insatta resurser behöver vägas mot verksamhetens omfattning och kvalitet för att kunna uttala sig om verkningsgrad och effektivitet.

Investeringsverksamheten

Årliga medel inom fastighet och infrastruktur

Inom kommunstyrelsens investeringsbudget avseende fastighet och infrastruktur ingår årliga medel för fastighets- och infrastrukturprojekt (reinvestering etc.). Se bilaga 1, punkt 2.

Dessa årliga medel hanteras av utsedd förvaltning, som också avgör vilka åtgärder som ska utföras inom ramen för tilldelade medel. Planerade och utförda åtgärder presenteras som information i respektive nämnd och i planutskottet.

De årliga medlen ska främst användas för mindre investeringsprojekt och för akuta mindre åtgärder som behöver utföras under året, inom respektive område som tilldelats årliga medel.

Eventuella kvarstående medel inom årliga medel kan inte överföras till kommande år. Detta gäller även om enstaka projekt löper över mer än ett år. Utsedd förvaltning ansvarar för uppföljning och prognos av tilldelade medel, samt tillser att tillräckligt utrymme finns i kommande års budgetmedel för eventuella projekt som löper över mer än ett år. Detta gäller även för projekt som exempelvis tidsförskjuts och hamnar på nästkommande år.

Planering

- Kommunledningskontorets ekonomienhet ansvarar för den övergripande tidplanen och kopplingen till budgetprocessen i övrigt.
- Nya investeringsbehov tas fram av "beställande förvaltning". Beställande förvaltning är den förvaltning som identifierat ett investeringsbehov, som inte ryms inom egna investeringsmedel. Det är också den förvaltning som tar ärendet till sin nämnd, som beslutar om att ställa sig bakom framlyfta investeringsbehov. Beställande förvaltning skickar investeringsbehovet vidare till "ansökande förvaltning". Ansökande förvaltning är den förvaltning som granskar framförda investeringsbehov utifrån sitt ansvarsområde.
- Serviceförvaltningen är ansökande förvaltning för nya investeringsbehov avseende lokaler. Serviceförvaltningen är också ansökande förvaltning för nya investeringsbehov avseende reinvesteringar i infrastruktur och park.
- Samhällsbyggnadskontoret är ansökande förvaltning för nya investeringsbehov avseende infrastruktur och park.

- Genomförandegruppen samförläggning och genomförandegruppen exploatering är arbetsgrupper med representanter från berörda verksamheter i kommunkoncernen, som ska tillse investeringsprojekt inom samma områden synkroniseras.
- Kommunledningskontoret, mark- och exploatering, är ansökande förvaltning för nya investeringsbehov kopplade till detaljplan och exploatering.
- För löpande investeringsbehov av inventarier etc. har respektive förvaltning ett samlingsanslag. Serviceförvaltningen ansvarar för investeringar inom transport och kommunledningskontoret för investeringar inom IT. Serviceförvaltningen ansvarar också för investeringar som avser underhåll för fastigheter och infrastruktur, som tidigare hanterades inom förvaltningens driftsbudget.
- Framförda nya investeringsbehov anmäls på särskild blankett och överlämnas till kommunledningskontorets ekonomienhet.
- Framtagna underlag sammanställs av kommunledningskontorets ekonomienhet för beredning i utsedd beredningsgrupp enligt investeringsprocess och vidare i plan- och investeringsberedningen (PIB).
- PIB bereder investeringarna och överlämnar underlag till politiska majoriteten, som en del i det totala budgetförslaget för vidare hantering i kommunstyrelsens arbetsutskott och kommunstyrelse, för att slutligen fastställas i kommunfullmäktige.
- PIB informerar också förvaltningschefsgruppen under beredningstiden.
- Projekt som beräknas kosta över 50 miljoner kronor ska först godkännas och tilldelas projekteringsmedel i investerings- och budgetprocessen. Efter genomförd projektering ska projektet lyftas på nytt i investerings- och budgetprocessen för eventuellt beslut om genomförande.
- Vid nybyggnation, där det är lämpligt, ska en flexibilitet beaktas som möjliggör olika användningsområden och förändrade behov.

Genomförande

Kommunstyrelsen är ansvarig för kommunens samtliga investeringar förutom för de investeringar (vanligtvis inventarier) som hanteras på respektive nämnd.

Kommunstyrelsen har rätt att, utifrån ändrade förutsättningar, besluta om ändringar inom kommunfullmäktiges beslutade investeringsbudget.

För beslut om ändringar gäller följande:

- Omdisponeringar får endast göras mellan åren i den aktuella planperioden.
- Den totala investeringsbudgetramen för respektive år inom planperioden får inte överskridas.
- Omdisponeringar får endast göras mellan objekt som ingår i underlaget för kommunfullmäktiges beslutade budget för planperioden.
- Helt nya objekt kan enbart växlas mot att ett tidigare beslutat objekt helt eller delvis tas bort ur planperioden.

Planutskottet kan, efter beredning i plan- och investeringsberedningen (PIB), besluta om start av objekt/projekt under punkt 3 och 4, som finns i investeringslistan i bilaga 1. Projekt som avviker mer än 20 procent eller mer än 10 miljoner kronor över avsatt budget får inte gå upp till planutskottet för tilldelning utan särskild beredning i plan- och investeringsberedningen (PIB).

Uppföljning

Beslutad total investeringsbudget följs löpande upp av kommunledningskontorets ekonomienhet och redovisas till kommunfullmäktige i samband med ordinarie budgetuppföljningar. Uppföljning och prognos rapporteras också löpande av kommunledningskontorets ekonomienhet till plan- och investeringsberedningen (PIB), med uppgift om eventuella avvikelser mot investeringstak och/eller enskilt projekt för vidare åtgärd. När ett projekt som pågår avviker mer än 20 procent eller mer än 3 miljoner kronor ska detta rapporteras särskilt till plan- och investeringsberedningen (PIB).

Kalmar kommun